

bb.50./ a spanyol...1. folyt./ n

mindkét párt aláhuzta a testvérpártok két- és többoldalu találkozóinak hasznosságát, mert ezek jelentős mértékben megkönnyítik a testvérpártok kölcsönös megismerését és hozzájárulnak a kommunista mozgalom egységének erősítéséhez.

mind a magyar szocialista munkáspárt, mind a spanyol kommunista párt úgy ítéli meg, hogy az imperializmus vietnami agressziója miatt rendkívül veszélyes nemzetközi helyzet alakult ki.

az egyesült államok és zsoldosainak dél-vietnami agressziója; a vietnami romboló és népiirtó háború, annak fokozatos kiterjesztése a vietnami demokratikus köztársaság területére és délkelet ázsia más térségeire nemcsak e terület népeit sújtja, de veszélyezteti az egész emberiség békéjét és biztonságát is.

a magyar szocialista munkáspárt és a spanyol kommunista párt ismételtén és határozottan elítéli az amerikai imperializmus vietnami agresszióját és teljes harci szolidaritásáról biztosítja az igazságos ügyért harcoló vietnami népet. a két párt képviselői úgy vélik, hogy a haladás és a béke igaz híveinek ma nincs sürgetőbb feladata, mint akcióegységbe tömörülni az amerikai imperializmus vietnami agressziója ellen, összehangoltan és folyamatosan segíteni a hős vietnami népet. ez az akcióegység mindenképp előtt a nemzetközi kommunista mozgalmon belül sürgető.

x x x

a spanyol testvérpárt küldöttsége pénteken elutazott hazánkba. az elutazás előtt kádár jános és felesége vacsorát adott dolores ibarruri elvtársnő és a küldöttség tagjainak tiszteletére. a baráti hangulatú vacsorán résztvett biszku béla, komócsin zoltán, a politikai bizottság tagjai, a központi bizottság titkárai és benke valéria, a központi bizottság tagja. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren komócsin zoltán és benke valéria búcsúztatta./mti/

14.59/-n 15 SEP 66

-2-

me

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1966. szeptember 24.

bb. 1. megkezdték a corvin nagyáruház új homlokzatának szerelését - bordázott alumíniumfallal takarják el az ablakokat is

i sb/lk/e ki cz

1966. szeptember 24.

a corvin nagyáruházat építő középületépítő- és országos szakipari vállalat dolgozóinak munkája a leglátványosabb szakaszához érkezett. az áruház blaha lujza téri falán megkezdődött a különleges új homlokzat szerelése. ehhez a munkához hollandiából hozattak alumíniumlemezt, amelynek mindkét oldalát epoxidgyanta-réteg védi az esőtől, korróziótól. az áruház udvarán felállított hengerlőgéppel 8-10 centiméter széles alumíniumbordát hajlítanak a lemezből. ezeket a bordákat illesztik egymás mellé az épület homlokzatán, a díszítést pedig az jelenti, hogy az ezüstösen csillogó bordákat fekete színűekkel változtatják.

az újfajta, luxaflexnek nevezett homlokzat érdekessége, hogy nem simul a falra, mint más burkolóanyagok. a faltól majdnem másfél méternyire kiálló acélkeretre erősítik. építészeti különlegesség az is, hogy a bordázott alumíniumhomlokzaton nem lesz nyílás, eltakarják vele az áruház régi ablakait. az eddigi gyakorlat azonban igazolja az új megoldást, mert most is világos nappal is, a nagy ablakokon kapott természetes fény ellenére, rendszeresen villannyal kell világítani az elárúsító termeket. a bordás alumínium-homlokzat szerelésének első napjaiban holland szakember is segítette a munkák irányítását.
/folyt.köv./

- 1 -

me

bb. 1. /megkezdtek...folyt./e

a blaha lujza tér és a somogyi béla utca felőli új homlokzati burkolat november végéig a helyére kerül. a rókus-körház felé néző áruházi homlokzat új díszét viszont csak akkor tudják határidőre, december végére elhelyezni, ha a földalatti vasút építési munkái hamarosan elvonulnak a corvin mellett. az új homlokzattal megfiatalodó corvin nagyáruházban a jövő évben sor kerül az épület helyiségeinek korszerűsítésére is, de a szokásos táblát ezúttal is kитеhetik arról, hogy az árusítás az építkezés közben is zavartalan lesz.
/mti/

bb. 2. cserelátogatásnál csalt, sikkasztott - egyévi szabadságvesztés

i bc/sk/e sr cz

1966. szeptember 24.

külföldi cserelátogatások szervezésénél lebonyolításánál csalt, sikkasztott péter jános, 43 éves máv főintéző. a résztvevők befizetéseiből mintegy 27 000 forintot elsikkasztott, s nagy részén tipp-szelvényeket vásárolt. külföldi tartózkodásakor azt az összeget is teljes egészében felhasználta, amit a csoport tagjai nem igényeltek. az elköltött 27 000 forint részbeni pótlására fordította azokat az összegeket, amelyeket egy másik országba hirdetett társasutazásra vett fel megtévesztett kollégáitól.

a fővárosi bíróság péter jánost jogerősen egyévi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

- 2 -

me

bb 3. a budapesti levelek 35-40 százaléka már szabályos címzéssel kerül postára - 1967. december 31-ig meghosszabbították a címzési türelmi időt

i kf/kf-lm ki

1966. szeptember 24.

több mint három hónapja lépett élebe az új posta-szabályzat, amelynek eddigi tapasztalatairól, a legáltalánosabb kérdésekről menoni józsef, a postavezérgazgatóság osztályvezetője tájékoztatta az mti munkatársát.

a legtöbb problémát a levél címzése, a feladó feltüntetésének új rendje okozta. sok hivatalban maug a postások helytelenül értelmezték, szigorú szabálynak vették a július 1-határidőt, s tömegesen érkeztek a panaszok amlatt, hogy nem vették fel a régimódra címzett küldeményeket. azóta megjelent a posta módosító rendelkezése, amely intézkedik arról, hogy „...az igénybevevőnek joga van a feladót ott feltüntetni, ahol akarja, ezért a posta a szolgáltatást nem tagadhatja meg... az enyhítés elsősorban a magán ügyfelekre vonatkozik, a közületekkel külön megállapodott a posta. egyébként, ha lassan is, de megszokja a közönség az új címzési formát. a budapesten feladott levelek 35-40 százaléka már szabályos címzéssel kerül postára, vidéken ez az arány még kisebb. érdekes tapasztalat és örvendetes eredmény viszont az, hogy az új szabályzat bevezetése óta a boríték hátsó oldalára ragasztott bélyeggel nem találkoztak a postások.

a helyes címzés alkalmazása, a sok előrenyomott cégjelzéses boríték még most is gondot okoz sok vállalatnak. a nagy boríték-készletek miatt a posta a közületekre érvényes türelmi időt 1967. december 31-ig meghosszabbította, addig fogadja el a régi módon címzett közületi leveleket. a postán egyébként már forgalombakerültek a szabályzatnak megfelelő új típusú postal borítékok és levelezőlapok. zavart okozott a közületeknél az is, hogy az új előírás a borítékon a címzett neve és címe között legalább másfél sornak megfelelő távolságot követel. a nagy ügyfélforgalommal dolgozó vállalatoknál többtízezer név, cím, igen zsúfoltan, adréma-lemezen van. a posta külön megállapodott az érdekelt vállalatokkal, hogy a lemezek kopása, elhasználódása után az újakat már a követelményeknek megfelelően készíttetik.

/folyt.köv./

-3-

me

bb 3. /a budapesti...1.folyt./-lm

az új szabályzat hatása jelentkezik már a kézbesítő szolgálatnál is. Íllenhet a postások még bizalmatlanok, nem szívesen adják át a küldeményeket „idagéneknek”, alkalmi átvéveőknek, mintegy 30-40 százalékkal kevesebb ajánlott levél, csomag és pénzesutalvány kerül vissza a hivatalokhoz kézbesítetlenül. a közönség meglepéssel fogadta, hogy a levelet a szomszéd, a házfelügyelő is minden további nélkül átveheti. vannak persze, akik nem bíznak senkiben, eddig azonban csak mindössze öten jelentették be az illetékes postahivatalnál, hogy küldeményeiket kizárólag sajátkezüleg akarják átvenni.

Lassan megszokják már a vállalatok, hogy a közönséges küldemények tömeges felvételét nem ismeri el a kézbesítőkönyvön külön bélyegzővel a posta. „beletörődtek”, abba is, hogy az új rendelkezés szerint a postai szállítás, a bérmentesítés költsége nem hárítható át a címzettre. viszont ugyyszólván teljesen hatástalan maradt az a rendelkezés, amely szerint a közületeknek szóló leveleket kötelező a postafiók számának feltüntetése. ez továbbra is hátráltatja a postások munkáját, a budapest 70-es postahivatalhoz naponta 1-2 zsáknyi „tévirányított”, levél kerül vissza, s emiatt nem egyszer 2-3 napi késéssel tudják csak kézbesíteni a küldeményeket./mti/

bb 4. felujítják a „szultánok szőlőskertjé,-t

vid ká/sk-lm -cz

1966. szeptember 24.

a mecseki történelmi borvidékhez tartozó arányosi dombokon felujítják az évszázados szőlőskerteket. az elhanyagolt, elkopárosodott lankákon valamikor híres fehér bor termett. levéltárban őrzött irások tanúsítják, hogy a török hódoltság alatt innen szerezték be a bort a szultánok számára. az „igazhívó”, törököknek ugyan tilos volt bort fogyasztaniok, de - úgy látszik - az arany színű arányosi bor erősebb volt a vallási előírásnál is. az utóbbi évtizedekben leromlott a „szultánok szőlőskertjé,-nek állapota és ez ösztönözte a termelőségvetkezetet arra, hogy most nagyüzemi módon fogjon hozzá a borvidék rekonstrukciójához. a terv szerint 1970-ig másfél száz holdon ültetnek szőlőt, s a bort maguk palackozzák.

/mti/

-4-

bb. 5. a magyarországi nemzetiségi központi táncgyűttes

k áe/tné/e cz sr

1966. szeptember 24-

felvételt hirdet a hazai nemzetiségek táncai iránt érdeklődő fiataloknak. a felvételt szeptember 30-án és október 3-án 18 órakor tartják budapest, 7. rózsák tere 6-7. számú próbahelyiségben. /mti/

bb. 6. szeptember 27-én kezdődnek a fővárosi állatkert jubileumi ünnepei

i kz/hné/e ká cz

1966. szeptember 24.

hazánk legnagyobb, s egyben fontos tudományos célokat is szolgáló biológiai ismeretterjesztő intézménye, a fővárosi állat- és növénykert, az idén ünnepli alapítása 100. évfordulóját. a centenáriumi ünnepeit szeptember 27- október 2. között rendezik meg. a szeptember 27-i ünnepélyes megnyitó után - 28-án - a biológiai tudomány hazai, továbbá csehszlovák, francia, lengyel, német, osztrák, román, svájci és szovjet reprezentánsainak részvételével kétnapos tudományos ülészak kezdődik a magyar tudományos akadémián. az ülészakon négy szekcióban, együttesen 59 előadásban számolnak be a hazai és a külföldi szakemberek a zoológia és természetvédelem, a tenyésztésbiológia, az állategészségügy, s végül a botanika és a kertészet témakörében az állat- és növénykertek érintő legújabb kutatások eredményeiről. a tudományos ülészak befejeztével a szakemberek meglátogatják a tihanyi biológiai kutató intézetet. /mti/

bb. 10. hat különvonatot indít az ibusz októberben budapestről

i tz/hné/e ki cz

1966. szeptember 24.

elkészült az ibusz októberi különvonatainak „menetrendje”, ez szerint 2-án szegedre, 9-én veszprémbe és zebegénybe, 16-án egerbe, 23-án gyöngyösre, 30-án pedig pécsre indít különvonatot az ibusz a fővárosból. /mti/

-5-

bb 3. /a budapesti...1.folyt./-lm

az új szabályzat hatása jelentkezik már a kézbesítő szolgálatnál is. Jóllehet a postások még bizalmatlanok, nem szívesen adják át a küldeményeket „idegeneknek”, alkalmi átvevőknek, mintegy 30-40 százalékkal kevesebb ajánlott levél, csomag és pénzesutalvány kerül vissza a hivatalokhoz kézbesítetlenül. a közönség meglepedéssel fogadta, hogy a levelet a szomszéd, a házfelügyelő is minden további nélkül átveheti. vannak persze, akik nem bíznak senkiben, eddig azonban csak mindössze öten jelentették be az illetékes postahivatalnál, hogy küldeményeiket kizárólag sajátkezűleg akarják átvenni.

Lassan megszokják már a vállalatok, hogy a közönséges küldemények tömeges felvételét nem ismeri el a kézbesítőkönyvön külön bélyegzővel a posta. „beletörődtek”, abba is, hogy az új rendelkezés szerint a postai szállítás, a bérmentesítés költsége nem hárítható át a címzettre. viszont ugyyszólván teljesen hatástalan maradt az a rendelkezés, amely szerint a közületeknek szóló leveleken kötelező a postafiók számának feltüntetése. ez továbbra is hátráltatja a postások munkáját, a budapest 70-es postahivatalhoz naponta 1-2 zsáknyi „tévírányított”, levelet kerül vissza, s emiatt nem egyszer 2-3 napi késéssel tudják csak kézbesíteni a küldeményeket./mti/

bb 4. felujítják a „szultánok szőlőskertjét”, -t

vid ká/sk-lm -cz

1966. szeptember 24.

a mecseki történelmi borvidékhez tartozó arányosi dombokon felujítják az évszázados szőlőskerteket. az elhanyagolt, elkopárosodott lankákon valamikor híres fehér bor termelt. levéltárban őrzött irások tanúsítják, hogy a török hódoltság alatt innen szerezték be a bort a szultánok számára. az „igazhívó”, törököknek ugyan tilos volt bort fogyasztaniok, de - úgy látszik - az aranyszínű arányosi bor erősebb volt a vallási előírásnál is. az utóbbi évtizedekben leromlott a „szultánok szőlőskertjét”, -nek állapota és ez ösztönözte a termelészövetkezetet arra, hogy most nagyüzemi módon fogjon hozzá a borvidék rekonstrukciójához. a terv szerint 1970-ig másfél száz holdon ültetnek szőlőt, s a bort maguk palackozzák.
/mti/

-4-

me

bb. 5. a magyarországi nemzetiségi központi táncgyűttes

k áe/tné/e cz sr

1966. szeptember 24-

felvételt hirdet a hazai nemzetiségek táncai iránt érdeklődő fiataloknak. a felvételt szeptember 30-án és október 3-án 18 órakor tartják budapest, 7. rózsák tere 6-7. számú próbahelyiségben. /mti/

...

bb. 6. szeptember 27-én kezdődnek a fővárosi állatkert jubileumi ünnepei

i kz/hné/e ká cz

1966. szeptember 24.

házánk legnagyobb, s egyben fontos tudományos célokat is szolgáló biológiai ismeretterjesztő intézménye, a fővárosi állat- és növénykert, az idén ünnepli alapítása 100. évfordulóját. a centenáriumi ünnepeit szeptember 27- október 2. között rendezik meg. a szeptember 27-i ünnepélyes megnyitó után - 28-án - a biológiai tudomány hazai, továbbá csehszlovák, francia, lengyel, német, osztrák, román, svájci és szovjet reprezentánsainak részvételével kétnapos tudományos ülészak kezdődik a magyar tudományos akadémián. az ülészakon négy szekcióban, együttesen 59 előadásban számolnak be a hazai és a külföldi szakemberek a zoológia és természetvédelem, a tenyésztésbiológia, az állategészségügy, s végül a botanika és a kertészet témakörében az állatkerteket érintő legújabb kutatások eredményeiről. a tudományos ülészak befejeztével a szakemberek meglátogatják a tihanyi biológiai kutató intézetet. /mti/

...

bb. 10. hat különvonatot indít az ibusz októberben budapestről

i tz/hné/e ki cz

1966. szeptember 24.

elkészült az ibusz októberi különvonatainak „menetrendje”, . eszerint 2-án szegedre, 9-én veszprémbe és zebegénybe, 16-án egerbe, 23-án gyöngyösre, 30-án pedig pécsre indít különvonatot az ibusz a fővárosból. /mti/

...

-5-

me

bb. 7. háromezer hektoliter szatmári szilvapálinka

vid/ká/sk/e cz

1966. szeptember 24.

szabolcs-szatmár megye tiszta ártéri szilvásával gazdag termést takarítottak be az idén. több mint 800 vagon penyigei, vörös, besztercei szilvát raktak ládába, illetve cefröző edényekbe. a penyigei és a besztercei szilva egyrészt, mintegy 400 vagonnal, a hazai piacokra és külföldre szállították. ehhez hasonló mennyiségből Lekvárt, aszaltványt és pálinkát készítenek. a megye főüzemeiben a nagymennyiségű alapanyag gyors feldolgozása céljából 24 órás műszakokat szerveztek. a számítások szerint a szabolcsi gyümölcsipálinka főző üzemek több mint 3 000 hektoliter ízletes italt szállítanak a kereskedelemnek. /mti/

...

bb. 8. könyv a „híros város”, jeles embereiről

vid/tm/e fm cz

1966. szeptember 24.

sok haladó szellemű jeles ember szülőhelye kecskemét, s talán még több azoknak a kiválóságoknak a száma, akiknek hosszabb-rövidebb időre otthont nyújtott az alföldi város. például itt született a nagy drámaíró, katona józsef, itt járt jogi akadémiára jókai mór, többször megfordult a „híros városban”, az ifju petőfi sándor, aki egyébként itt végezte az elemi iskola első osztályait is. világhírű zeneszerzőnk kodály zoltán is kecskeméti szülőtte.

rövidesen egy kötetben olvashatják az érdeklődők a város nagy embereinek élettörténetét, munkásságát. a helybeli katona józsef társaság - dr. váry istván és heltai nándor helytörténeti kutatók szerkesztésében - kiadja a „kecskeméti jelesek”, című könyvet. az életrajz-gyűjtemény a város mintegy kétszáz kiválóságával ismerteti meg az olvasót. az érdekes könyv rövidesen elhagyja a kecskeméti nyomdát. /mti/

...

-6-

bb 9. százmillió forint értékű új létesítmény a fővárosban

i hi tné ju la

1966. szeptember 24.

mintegy százmillió forint értékű kereskedelmi, kulturális, egészségügyi és egyéb rendeltetésű új létesítményen dolgoznak az építők a fővárosban.

a gyermekélelmezés, amelynek kapacitását a tervek szerint napi 25-28 ezer adaggal akarják növelni a következő években rendszeresen új, modern konyhával bővül. a xiii. kerületi reiter ferenc utcában október végén, november elején befejeződő egység naponta 3 000 gyermek étkeztetését látja majd el. egyébként hasonló teljesítményű, ugynevezett báziskonyhát építenek a ix. kerületi gyáli uton is, s a gyermekélelmezési program tartalmazza tíz befejező konyhának főzőegységgé történő átalakítását is.

új létesítményekkel gazdagodik a főváros egészségügye is. a csepeli csillag telepen rövidesen elkészül a körzet 12 munkahelyes szakosított rendelője, amely a többi között fogászati és nőgyógyászati ellátást is nyújt majd, s laboratóriummal és röntgennel is felszerelik. a másik jelentős beruházás a csepeli kórházban létesülő 84 ágyas pavilon, ennek építését nemrég kezdték meg. az egészségügyi beruházások sorába tartozik továbbá néhány most készülő új bölcsőde is.

az ipari szolgáltatás tovább szélesedik az épülő új egységek megvalósulásával. a xi. kerületi bazsalikom utcában, a pestlőrinci vöröshadsereg uton egy-egy szolgáltató üzletház építéséhez fogtak nemrég. a ii. kerületi szilágyi erzsébet fasorban autószervizt rendeznek be, a x. kerületi pongrácz uton és a ii. kerületi pasaréti uton szolgáltató házat emelnek. a sportszálló mögött kisebb kapacitású autószerviz szolgálja majd ki a gépkocsitulajdonosokat. /mti/

...

19.20/ju

kle

-7-

bb. 11. tovább fejlesztik a felsőfoku technikumokat - műszaki főiskolákat hívják életre - megkezdik az üzemmérnök képzést

1 di/gg/gy/cz

1966. szeptember 24.

a művelődésügyi minisztériumban a közelmúltban összegezték az 1962-ben életre hívott felsőfoku technikumok tevékenységének eddigi tapasztalatait, megállapították, hogy az új oktatási forma beváltotta a hozzáfűzött reményeket, olyan felsőfoku képzett-ségű, korszerű elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkező szakembereket bocsátott az ipar, a közlekedés és a mezőgazdaság rendelkezésére, akik megfelelnek a követelményeknek, s a termelés, az üzemeltetés különböző szakterületeinek közvetlen irányításában kamatoztatják tudásukat, a felsőfoku technikumok eddig végzett növendékei jól megállják helyüket a gyárakban, üzemekben, s egy sor helyen jól helyettesítik, pótolják a diplomás mérnököket, akiket végzettségük más, rangosabb feladatok megoldására is feljogosít.

a második ötéves terv időszakában körülbelül 500 millió forintot költöttek a felsőfoku technikumok hálózatának kialakítására, fejlesztésére. a 45, jelenleg hazánkban működő új típusú oktatási intézmény közül 25 az ipar- és a közlekedés, 20 pedig a mezőgazdaság számára képez szakembereket, hallgatóik száma meghaladja a tízenhétet: 42 százalékuk a nappali, 58 százalékuk pedig az esti és levelező tagozatokon gyarapítja ismereteit. a leendő szaktechnikusok felkészítésén összesen 1 500 tanár és más szakember fáradozik.

a szaktechnikus képzés eddigi tapasztalatai, eredményei lehetővé teszik, hogy a műszaki jellegű felsőfoku technikumok egy részét több szakkal és karral, vagy - megfelelő létszám esetén - önálló profillal működő főiskolákká fejlesszék - állapították meg az illetékesek. kimondták: ezeket az intézményeket legalább 600-1 000 nappali tagozatos hallgató befogadására kell alkalmassá tenni. a feladatot a népgazdaság szakember szükségletének megfelelően, részben a meglévő felsőfoku technikumok további bővítésével, összevonásával, részben pedig új intézmények építésével kívánják megoldani. a technikai feltételekre, a megfelelő tantermek, laboratóriumok, műhelyek, kollégiumok, stb. biztosítására többszázmillió forintot költenek.

/folyt. köv./

8.08/-n
8.12.26.

de

-8-

bb. 11. /tovább fejlesztik.... 1. folyt./ gy

az új műszaki főiskolák, amelyeket általában nagyipari centrumok, valamint egyetemek szomszédságában hívják életre, üzemmérnököket képeznek majd. tananyaguk a szakközépiskolákban oktatott ismeretekre épül. hallgatóik elsajátítják a korszerű üzemeltetési módszereket, technológiai követelményeket, megismerik az anyagok tulajdonságait, felhasználásuk legcélszerűbb módját, a korszerű berendezéseket. megfelelő készséget és jártasságot szereznek a gazdasági és szervezési feladatok megoldásához, ugyanakkor kellő üzemi gyakorlatra is szert tesznek.

a különböző szervek a következő hónapokban minden részletre kiterjedően megvizsgálják: a felsőfoku technikumok közül, melyek alkalmasak arra, hogy műszaki főiskolaként tevékenykedjenek tovább. kidolgozzák az egyes szakok céljait, feladatait a főiskolák tanterveit, programját, majd megteremtik az oktatáshoz szükséges tárgyi és személyi feltételeket, elkészítik a szükséges jegyzeteket, stb. ezután terjesztenek elő javaslatot egy-egy műszaki főiskola megnyitására. az első üzemmérnökök képzését így legkorábban 1968-ban kezdhetik meg./mti/

..

bb. 14. tehergépkocsi mérlegek hódmezővásárhelyről szíriába

vod gk/szf/gy/cz

1966. szeptember 24.

a hódmezővásárhelyi mérleggyárban utra készen áll szíriába az üzem idejéig legnagyobb exportszállítmánya, tízenegy hatalmas tehergépkocsi-mérleg. mindegyik külön-külön vasuti vagonban foglal helyet. méréshatáruk ötven tonna, s együttes értékük mintegy kétmillió forint. a 3 méter széles és 16 méter hosszú mérleg hidplatójára a legnagyobb pótkocsi tehergépkocsi rágördülhet.

a korszerű berendezés a mérésen kívül sorszámot ad, blokkol, s a mérési eredményeket külön-külön és naponta összegezve zárható szekrényrészében elhelyezett papírtekercsen regisztrálja. a különleges mérőeszközt nemcsak műszakilag, hanem „nyelvtanilag”, is hitelesítették: ugyanis az arab feliratok helyességét budapesti tanuló szíriai egyetemi hallgatóval ellenőriztették./mti/

..

8.12/-n

8.12.26.

de

-9-

bb. 13. svájci vadászó sikere a dunaártéri erdőgazdaságban

vid ká/sk/gy/cz

1966. szeptember 24.

a dunaártéri erdőgazdaságban -, ahol a hét végén befejeződött a szarvasles - az utóbbi évek legsikeresebb vadászati idényét zárták. a jó hírű vadrezervátumokban egymást váltották a külföldi vadászok, akik 14 szarvasbikát ejtettek el. ezek közül négy arany-, három ezüst- és három bronzérmes trófeát viselt. a legszebb zsákmánnyal egy svájci vadászó dicsekedhet, aki egy arany- és egy ezüstérmes szarvasagancsot vitt haza. néhány napos szünet után ismét megkezdődik a vadászat a dunaártéri erdőkben, külföldi vadászok érkeznek fácánkilövésre./mti/

..

bb. 16. a tanács kezdeményezésére nagy vikend-telep épül a tatai öreg-tó partján

vid j/fm/gy/cz

1966. szeptember 24.

a festői környezetű tatai négyszáz holdas öreg-tó az év elején az országos vízügyi főigazgatóság kezelésébe került. ezzel kezdetét vette üdülési célokra való hasznosítása. a haltenyésztést is ennek rendelték alá. annyi halat tenyésztenek csak, amennyi a tóban levő természetes táplálékból megél, hogy trágyázással, takarmányozással ne szennyezzék a vizet.

főként a tanács érdeme, hogy már a nyáron sok szórakozási lehetőség várta a kirándulókat. megnyitották a szabad strandot, szombat-vasárnaponként sétahajó közlekedik a tavon. a tóparti sétányt rendezték, a grill mellett kerthelyiséget nyitottak. befejezés előtt áll az ezer személyes kemping létesítése és megkezdték az első házak építését a vikendtelepen is. tavaly 86 telek talált itt gazdára. a vételárból kiépítette a tanács a vízvezeték- és villanyhálózatot. a nagy érdeklődésre tekintettel most újabb száz teleket kínálnak eladásra. nemcsak a megye lakói, hanem sok budapesti is vásárol belőlük, mivel tata a fővárosból nemcsak autóval, hanem vonattal is gyorsan elérhető./mti/

..

8.18/-n

8.18/-n

-10-

bb. 17. még négyezer vagon árut várnak a bács megyei kertészetekből
vid ká/sk/gy/cz

1966. szeptember 24.

az ősz jelei még alig mutatkoznak a duna-tisza közén, a szokottnál frissebb a határ. a zöldellő kertészetekben is bőven van még betakarítani való. a paprika- és a paradicsomföldekről folyamatosan érkezik az áru. a még központi telepeire befutott a kiemelkedő vagon kertészeti termék, de még 4 000 vagonnal várnak a gazdaságokból. az export elérte csúcspontját: a nagyhatáru megyéből naponta átlagosan 50 vagon zöldség és gyümölcs került határainkon túlra. nagy a kereslet a bács megyei vöröshagyma iránt. ebből heteken át naponta 15 vagonnyi rakományt küldtek a külföldi megrendelőknek, többek között hollandiába és nagyjából paradicsompaprikából mintegy 300 vagonnal vásároltak a külföldi cégek./mti/

..

bb. 19. gazdaságosan termelnek, gyorsan és eredményesen tárják fel a szénhidrogén-készleteket a kongresszusi versenyben az olajbányászok

vid hné/szf/gy/cz

1966. szeptember 24.

évi termelési tervének minél gazdaságosabb teljesítését, a szénhidrogén-kincs feltárásának meggyorsítását tűzte ki céljává a kőolaj-bányászat. a szénhidrogénmezők dolgozóinak kongresszusi versenyéről érkező jelentések azt mutatják, hogy a célt nemcsak elérik, hanem túl is haladják.

a dunántúli kőolaj- és földgáztermelő vállalatokhoz tartozó három zalai olajmezőn, a nagybányelén, a lovászín és a bázakerettyein a szocialista brigádok arra tettek ígéretet: az év végéig 4 millió forintot takarítanak meg az előirányzott termelési költségekből. a három mező 128 szocialista brigádja és az ezért a címért versenyző 21 brigád összesen több mint kétezer dolgozója, termelést korszerűsítő eljárásokkal túlteljesítte egész évi vállalatát. négy millió helyett hétmillió hétszáz ezer forint megtakarítást jegyeztek már fel a zalai olajmunkások takarékosági számlájára.

/folyt. köv./

8.22/-n

8.22/-n

-11-

bb. 19. /gazdaságosan termelnek.... 1. folyt./ gy

az alföldi kőolajfurási üzem munkahelyein 80 brigád 1 610 tagja vállalta, hogy a furóberendezések teljesítményének maximális kihasználásával, jó munkaszervezéssel, a balesetvédelmi rendszabályok megtartásával 7 180 méter kutatófurást és 53 rétegvizsgálást végeztet el terven felül. orosháza térségében pere lajos főfurómester szocialista brigádja az év első nyolc hónapjában 12 365 méter kutatófurást mélyített le r-52-es berendezésével és ezzel egész évi furási tervét is túlteljesítette 23 százalékkal. ugyancsak orosháza térségből jelentették a másik kiemelkedő kongresszusi versenysikert is, az rd-31-es típusú berendezéssel nagymélységű kutatófuráson dolgozó varga lajos szocialista brigádja túljutott a 100 százalékon, egész évi furási programját nyolc hónap alatt 345 méterrel szárnyalta túl. az alföldi kőolajfurási üzem munkahelyein eddig négy brigád teljesítette évi tervét, négy kollektiva pedig vállalásának időarányos részét, a kiemelkedő sikerek arra engednek következtetni, hogy az üzem dolgozói nagymennyiségű, kitermelésre alkalmas kőolajat és földgázt tárnak fel, számos új kutat adnak át művelésre.

a szegedi szénhidrogén-medence bányászai a kongresszusi verseny eredményeként algyő körzetében már a 29. kut furáspontját is kijelölték. kiemelkedő eredményt ért el a versenyben kiss ferenc főfurómester szocialista brigádja: egész évre előirányzott 5 400 méteres furási tervét ezideig több mint 300 méterrel túlteljesítette. a brigád az algyői 21-es számú kut furása közben már 3 000 méternél tart. tóth gyula főfurómester brigádjának tagjai nagyteljesítményű berendezésekkel már 7 300 métert mélyítették le az idén. a brigádok vetélkedésének eredményeként a szegedi üzemegység esedékes évi tervét nyolc hónap alatt már több mint 2 700 méter furással túlteljesítette, ami megfelel egy átlagos kut mélységének.

a nagyalföldi kőolajtermelő vállalat egri telepének furóüzeme a legfrissebb adatok szerint csaknem kétszeresen teljesítette már a pártkongresszus tiszteletére tett felajánlását és a vállalat 2 300 000 forint érték helyett 4 200 000 forint értéket állított elő. kiemelkedő az eredményük a mélyfurásban: a 2 950 méter vállalást 5 633 méterre teljesítették, 3 400 000 forint értékben. az egész évre kiszabott 190 rétegvizsgálatot is teljesítették már az egri olajbányászok, a mélyfurási terv időarányos részével együtt./mti/

..

8.30/-n
1966. szeptember 24.

-12-

bb. 22. repülőgépszerelést tanulnak a mezőturi mezőgazdasági gépészeti technikum hallgatói

vid ká/sk/gy/cz

1966. szeptember 24.

mezőturon öt megye szolnok, bács, békés, pest és csongrád számára képezik a mezőgazdasági gépészeti technikusokat. a felsőfoku tanintézet korszerű műhelyeiben az ország valamennyi motor-típusával megismerkednek a hallgatók, ujabban a mezőgazdasági repülőgépekkel is. az alföld repülőgépszolgáltatának egyik bázisa a tervek szerint szolnokon lesz, ezért a felsőfoku képesítéssel rendelkező technikusok a repülőgépszerelést is megtanulják. a mostani tanévben 265 nappali tagozatos tanuló szerez ilyen tárgyu ismereteket./mti/

..

bb. 23. vidám klubestek bükön - tanító képzősök és falusi fiatalok hasznos együttműködése

vid tr/fm/gy/cz

1966. szeptember 24.

vas megye falusi művelődési otthonait, klubjait rendszeresen látogatják a szombathelyi tanítóképző intézet népművelő-könyvtárszakai hallgatói. a leendő népművelők ismerkednek jövőendő munkaterületükkel és segítséget nyújtanak a művelődési otthonok, klubok nevelő, szórakoztató munkájához. különösen jó kapcsolat alakult ki az intézet hallgatói és a bükfi fiatalok között, amelynek eredményeként közösen, hetenként vidám, tanulságos, színes klubesteket rendeznek. a képzősök a bükfi művelődési otthonban működő ifjúsági klub tagjainak kívánságai szerint állították össze az idei programot, amelyben ismeretterjesztő előadások, filmvetítések, kiállítások, műsoros estek, divatbemutatók szerepelnek.

a tapasztalatok azt mutatják, hogy ez az együttműködés nagyon hasznos, fellendíti a klub életét és lehetőséget nyújt a népművelő-jelölteknek jövőendő hivatásuk gyakorlására./mti/

..

8.34/-n
1966. szeptember 24.

-13-

Re

bb. 24. rendelet a közfürdőről

1 ms/gk/sr/gy/cz

1966. szeptember 24.

az egészségügyi miniszter és az országos vízügyi főigazgatóság vezetője együttes utasításban szabályozta a közfürdők létrehozását, fenntartását és üzemeltetését. ez a szabályozás a gyógyfürdők kivételével az összes élővizet felhasználó természetes fürdőket, valamint a mesterségesen létrehozott egyéni és társasfürdőket /kád- vagy zuhanyfürdők, gőzfürdők, fedett- és nyitott uszodák, strandok/ érinti.

közfürdő építéséhez meg kell szerezni az illetékes állami közegészségügyi felügyelő előzetes engedélyét, valamint egyéb /például vízjogi és építési/engedélyeket.

a természetes fürdők vizében kimutatható baktériumok és kémiai alkatrészek mennyisége nem haladhatja meg az előírt mértéket, a mesterséges fürdők vizének pedig ivóvíz minőségűnek kell lennie. a természetes vizek minőségét védőterülettel is biztosítani kell. szennyvizet csak biológiai, illetve ülepítéssel tisztítás után, a fürdés helyétől meghatározott távolságban és körülmények között szabad a vízbe bevezetni. ha pedig emiatt a víz fürdésre alkalmatlanná válik, a szennyvíz bevezetését vagy a fürdést meg kell tiltani.

gondoskodik a rendelkezés a mesterséges fürdők vizének minőségéről is. fedett uszodákban például az egy fürdőzőre jutó vízmennyiség és vízfelület nem lehet kevesebb két köbméternél, illetőleg egy négyzetméternél. ötszáz köbméter fölötti víztartalmu hidegvizű strandokon az előírt mennyiség 0,8 köbméter, illetve 0,5 négyzetméter. melegvizű medencékben 0,9 köbméter viznek, illetve egy négyzetméter vízfelületnek kell egy fürdőzőre jutnia.

rendkívül fontosak a vízcserére vonatkozó rendelkezések. a fürdők vizét naponként teljesen ki kell cserélni, ahol pedig erre nincs lehetőség, ott meghatározott időszakonkénti csere az előírás, ezenkívül biztosítani kell a folyamatos vízcserét is, tiszta víz,üzem közben történő állandó beáramoltatásával.

/folylt. köv./

9.40/-n

-14-

Se

bb. 24. /rendelet... 1. folylt./ gy

a kétszáz köbméter alatti gyermek- és gőzfürdők, valamint melegvizes medencék vizét minden körülmények közt naponként teljesen ki kell cserélni. a víz leeresztése után a medencék falait és fenekét feltöltés előtt kiörmész-oldattal, vagy hígított hipóval kell lemosni. olyan fürdőkben, ahol még időszakonként sem lehetséges a teljes vízcseré, forgatás után kell a szükséges tiszta vizet biztosítani. a teljes vízmennyiségnek üzemóránként legalább 12 százalékát kell megfelelő derítő és fertőtlenítő berendezéssel átvezetve megtisztítani és ivóvíz minőségben visszavezetni a medencébe.

a fürdőzók pihenését szolgáló beépítetlen tér előírt nagysága a természetes fürdőkben személyenként legalább 10, strand- és hullámfürdőkben 8, nyitott uszodákban 4 négyzetméter.

a víz minőségét, valamint a többi egészségügyi előírás megtartását az állami közegészségügyi felügyelő rendszeresen ellenőrzi. az ideigkezte előtt az illetékes járási vagy városi /kerületi/ végrehajtó bizottság egészségügyi osztálya köteles a fürdőkben vízminutát venni és a köjál-hoz beküldeni. az ötven személyesnél nagyobb zárt és a 100 személyesnél nagyobb nyitott fürdőket a köjál legalább két évenként egyszer a helyszínen ellenőrzi. a fürdő létesítéséhez szükséges közegészségügyi felügyelői engedélyt és a vízjogi engedélyt a jelenleg meglévő fürdők üzemben tartóinak is meg kell szerezniük legkésőbb 1967. december 31-ig. ha pedig a fürdő berendezése, illetve méretei nem felelnek meg az előírásoknak, a szükséges átalakításokat legkésőbb 1970. május 31-ig el kell végezni./mti/

--

bb. 26. új kazánház épül a szombathelyi pamutiparban

vid lk/szf/gy/cz

1966. szeptember 24.

nyolcmillió forintos beruházással új kazánházat építenek a szombathelyi pamutiparban. a budapesti láng-gépgyártól már megérkezett a vállalatához az új kazán. az új berendezés régi nehézséget hárít el. eddig két 1910-ben gyártott bv-rendszerű kazán látta el az üzemet gőzenergiával. az elöregedett, gyenge hatásfoku berendezésekkel sok baj volt, ami nagymértékben hátráltatta a termelést. a pax rendszerű új kazán teljes egészében megtermeli a gyártás növeléséhez szükséges gőzmennyiséget. a régi kazánokat felújítják tartaléknak. az új kazánház december végére készül el./mti/

--

9.45/-n

-15-

Se

bb 12. javultak a munkakörülmények a vidékre telepített kqm-üzemekben

i sl sk vm ki

1966. szeptember 24.

a vasas szakszervezet, amely körülbelül egy évvel ezelőtt sok rendellenességet, szabálytalanságot tapasztalt a vidékre telepített üzemek szociális ellátásában, most ismét megvizsgálta 14 vidéki vasas üzem helyzetét. megállapította, hogy az elmúlt egy évben lényeges javulás történt. a minisztérium a szakszervezet javaslatai alapján sok fontos intézkedést tett. örvendetesen javult a szociális ellátás, öltözők, mosdók, éttermek létesültek, hatékonyabb a balesetelhárítás.

öltözőt, mosdót, orvosi rendelőt kapott a fémbutorgyár sárvári telepe, öltözőt a villamosszigetelő és műanyaggyár kiskunfélegyházi és a budapesti rádiótechnikai gyár kecskeméti üzeme. az öntődei vállalat mohácsi gyáregységében majdnem félmillió forintért betonozták az utakat, a szellőző művek hajdunánási részlegében gépesítették az anyagmozgatást.

a vidékre telepített vasas üzemekben egy évvel ezelőtt még sokkal magasabb volt a balesetek aránya, mint a kqm más területein, azóta az arány a kqm átlagára csökkent. a harmadik ötéves terv folyamán további javulás várható. a villamosszigetelő és műanyaggyár kiskunfélegyházi üzemében ez év végén megkezdődik a rekonstrukció, s az új üzemszakkal együtt szociális kombinát is létesül. a kismotor- és gépgyár szintén szerződést kötött az építővel, akik ugyancsak ez év végén kezdik meg a gyár bajára telepített részlegének korszerűsítését. békéscsabán a közúti járműfejlesztési program végrehajtásával párhuzamosan javítja a munkakörülményeket a hajtómű- és felvonógyár. sok azonban még a megoldásra váró feladat is, a többi között a kontakta gyár szentesi, a transvill kaposvári üzemében. a vasas szakszervezet továbbra is fokozottan kíséri figyelemmel a vidékre telepített üzemek helyzetét, és szorgalmazza a munkakörülmények állandó javítását./mti/

9,10/m

9.10.24

sc

- 16 -

bb 15. újabb népi műemlékek borsodban

vid/hné/m/fm/cz

1966. szeptember 24.

a miskolci herman ottó muzeumban évek óta számbaveszi a borsod megye különböző tájain levő műemlékeket. a cserhát vidékén a 18-19. században épült barokkos lakóházak, a bükkaljai községekben levő egykori vízimalmok, az ózd-környéki favázás építkezések emlékét őrző talpasházak, az abauji részek zsuppal fedett, boronafából összerakott pajtái közül már mintegy másfélszázat felmérték, lefényképeztek. ezeket a hajdani épületeket népi műemlékké nyilvánították és gondozásba vették.

most újabb épületeket nyilvánítottak műemlékké. többek között a bódva völgyi abod község egyik lakóházát, amely a 18. század végén épült, s a korabeli népi barokk építészet egyik legszebb emléke. az épület teljes egészében megőrizte a magyar falusi építészeti stílus ma már alig fellelhető jellegzetességeit. a pitvarban teljes épségben van meg a hajdan használt szabad tűzhely, a hozzá tartozó szabadkéménnyel, az utca felé eső, fagerendás, „tisza szobában”, pedig az agyagból tapasztott „bubos”, amelyet a konyhából fűtöttek. korabeli állapotban maradt meg a lakóházhoz csatlakozó istálló és gazdasági épület is.

ugyancsak népi műemlékké nyilvánították szögliget községben a tobor józsef portáján álló, faragott boronafából összerakott, csaknem 200 éves pajtát is. érdekessége, hogy bárddal faragott gerendákból készített talpakon áll. külön helye volt benne az állatoknak, a szerszámkamrának, a tető alatt pedig a takarmánynak. ezt a tipikus hegyvidéki pajtát már csak elvétve, egyes elzárt hegyvidéki településeken lehet fellelni.

védetté nyilvánították a kánói és a szőlősdárdói református temetőben levő faragott fejfákat is, amelyeket a 18. század végén készítettek a falubeli faragómesterek. /mti/

9,10

9.10.24

sc

- 17 -

bb 18. október 15-én zárnak a borsodi kempingek - jövőre 120 személyes turistaszállót építenek miskolc-tapolcán

vid tr vm szf

1966. szeptember 24.

Borsod megye legszebb tájain épült autós kempingtáborokat az idén már a külföldiek is felfedezték. a tokaji tiszaparton, továbbá hollóstatón és miskolc-tapolcán a nyári hónapokban 15 országból - így többek között csehszlovákiából, Lengyelországból, ausztráliából, kanadából, angliából, hollandiából, romániából és svájcából - mintegy ötezer turista töltötte szabadságát.

a táborok területén az elmúlt két évben kereken ötven - egyenként két és négy személyes - igen szép kivitelű, kényelmesen berendezett vikendházat is építettek. ezeknek különösen most, a hűvösebb őszi napokban van nagy keletje. ezért a három tábor október 15-ig nyitva tartják.

jövőre új létesítmény építését kezdik meg és a meglévő kempingeket tovább korszerűsítik, az eddigi tervek szerint a hollóstatói táborban hideg-melegvizű zuhanyozókat szerelnek fel és miskolc-tapolcán az európai hírű barlangfürdő szomszédságában 120 személy befogadására alkalmas turistaszállót építenek. az aggteleki karsztvidéken tavaszra elkészül a baradla-barlang bejáratának új egyemeletes üzemi épülete, amelyben fedett várótermet, mosdót, ajándékarusító helyiséget és turavezetők pihenő szobáját alakítják ki. a földalatti hangversenyterem színpadát kisoperák előadására is alkalmassá teszik. ezenkívül jövőre elkészítik a lillafüredi 120 személyes turistaszálló és autós csárda kiviteli terveit, kijelölik az új létesítmények építési helyét, az autós csárda és a szálló alapozásához 1968-ban fognak hozzá./mti/

bb 20. kisz-megbízólevél az őszi munkák segítésére

vid j vm fm

1966. szeptember 24.

a székesfehérvári járási kisz-bizottság kezdeményezésére kisz-megbízólevelet adnak azoknak a falusi- és jelenleg az iparban dolgozó - fiataloknak, akik ipari munkájuk végeztével, szabad idejükben segítenek a termelőszövetkezetekben az őszi betakarításban, a megbízólevél öt munkaegység értékű munka elvégzésére szól. a székesfehérvári járásban eddig ezeröttszáz fiatal jelentkezett és kapott megbízólevelet. a fiatalok az őszi munkákért kapott bérüket a kisz alapszervezetek céljaira ajánlották fel./mti/

9.24/-n

-18-

bb. 25. több mint félmilliárd forintot fordítanak a győri pamutszövő és műbörgyár fejlesztésére

vid tné/szf/gy/cz

1966. szeptember 24.

a győri pamutszövő és műbörgyár termékei iránt egyre nagyobb az érdeklődés mind külföldön, mind pedig itthon. a gyár új műböranyagainak tömeggyártását azonban a jelenlegi kapacitás nem teszi lehetővé. két évvel ezelőtt a felsőbb szervek úgy határoztak, hogy 250 millió forintot fordítanak a gyár fejlesztésére. az újabb tervek most már 550 millió forintot irányoznak elő a győri pamutszövő és műbörgyár fejlesztésére a harmadik ötéves tervben. a hatalmas összeg javarészt új gépek és gépcsoportok beszerzésére fordítja a gyár vezetősége. 324 millió forint értékben külföldről szerzi be a legkorszerűbb berendezéseket. pár hónap múlva már meg is kezdik az első gépcsoportok szerelését.

új gépcsarnok, kikészítő üzem, készáru raktárak, szociális létesítmények építésére 155 millió forintot fordítanak. az ém győr-sopron megyei építőipari vállalat soronkívül fog hozzá a műbörgyári beruházás kivitelezéséhez. a beruházott összeg négy és fél év alatt térül meg a népgazdaságnak, mert a jelenlegi termelés háromszorosára nő.

a gyár nagyarányú fejlesztése jelentősen megköveteli győr és győrkörnyéki nők foglalkoztatottságát. a bővítés után ezer új munkásra lesz szükség, nagyjából kétszáz nőre./mti/

bb. 27. hatezer vagon talajjavító anyag

vid ká/sk/gy/cz

1966. szeptember 24.

három év óta rendszeres a nógrádi termelőszövetkezetek és állami gazdaságok tápanyagokban szegény termőföldjeinek „rekonstrukciója”, az őszi munkák során több ezer vagon talajjavító anyagot: lápi-meszet, mészkőport és cukorgyári mésziszapot dolgoznak be a talajba. az idei kémiai talajjavítás a napokban kezdődött. erre a célra mintegy 6 000 vagon talajjavító anyagot szállított a máv a kijelölt nógrádi állomásokra. a talajjavító vállalat hat gépesített munkabrigádja dolgozik a megyében, s eddig mintegy 1 000 holdon terítették el a javítóanyagot az eső és hólé által kitugozott dombháti és lejtős táblákon. ez évben kereken 6 800 hold termőképességét fordítják meg nógrádban./mti/

9.34/-n

-19-

bb 21. termelőszövetkezetek a községfejlesztési mozgalom támogatói szolnok megyében

vid tné vm fm

1966. szeptember 24.

szolnok megyében - ahol évente mintegy 90 millió forint községfejlesztési alapot használnak fel falu- és városszépítésre, - a termelőszövetkezetek is bekapcsolódtak a mozgalomba. az idén 20 közös gazdaság - anyagi erejéhez mérten - mintegy 600 000 forintot szavazott meg a községfejlesztési alap támogatására. számos helyen a tsz-ek a községi tanáccsal közösen létesítenek a köz javát szolgáló intézményeket. jásziványon ilyen közös összefogással oldják meg a falu vízellátását, a béke tsz saját erejéből kutat fúrattott, a kut vízhozama azonban olyan bőséges, hogy nemcsak a tsz, hanem a község lakosságának ivóvizét is biztosítja. a tanács a kut hasznosítására vízművet és vízvezetékhalózatot építtet. nagykörűcsataszögön a helyi tsz-ek anyagi támogatásával hozták tető alá az új művelődési házat. másutt a közös gazdaságok jelentős társadalmi munkával támogatják a kitűzött program végrehajtását. jászfényszaru és jásziványon az új művelődési ház építőanyagának szállítást a tsz-ek járművei bonyolítják le. jászszentandrason a vízmű építéséhez vállalták a csövek szállítását. a megye csaknem valamennyi községében a tsz-ek látják el a külterületi utak rendezését és karbantartását. a megye tsz gazdái az idén mintegy 8 millió forint értékű társadalmi munkával segítik a falufejlesztési mozgalmat./mti/

.-.

bb 28. alumínium öntözőcső a mezőgazdaságnak

vid lk vm szf

1966. szeptember 24.

a székesfehérvári könnyűfémmű mintapéldány üzemében még a nyáron elkészült 2200 méter alumíniumcső, amelyet öntözőtelepek munkájának megkönnyítésére és nyugati import csökkentésére készítették. az első ilyen öntözésre alkalmas magyar permetező berendezést a szarvasi állami gazdaságban összehasonlító kísérletek során próbálták ki. szakemberek véleménye szerint a magyar alumínium öntözőcső-rendszer bevált. tartós és súlya a jelenleg használatos acélcsőnek alig egyharmada. ezért gyorsan és lényegesen kisebb fizikai munkával átszerelhető.

most a székesfehérvári könnyűfémműben további néhány ezer méter alumínium öntözőcsövet gyártanak. a cél azonban az, hogy a jelenlegi két milliméteres falvastagságot és ezzel az öntözőcsövek súlyát tovább csökkentsék. a mintapéldány üzemmel a gyártásban szorosan együttműködik a diósgyőri gépgyár./mti/

.-.

9.40/-n

-20-

Be

bb. 29. száz szakszervezeti könyvtár tolna megyében

vid tné/fm/gy/cz

1966. szeptember 24.

tolna megyében - a közművelődési könyvtárakon kívül - már száz szakszervezeti könyvtár látja el az üzemek, a vállalatok és az intézmények dolgozóit olvasnivalóval. közülük 63 le-téti intézmény a szakszervezetek megyei tanácsának központi könyvtárából cseréli ki rendszeresen a köteteket. szekszárdon az szmt központi könyvtára évente 170 000 forintot költ beszerzésre, s az idén eddig háromezernél több kötet vásárlásával csaknem 46 000-re növekedett könyvtárlománya./mti/

.-.

bb. 30. eredményes népművelés a tatabányai bányász szállókon

vid tr/fm/gy/cz

1966. szeptember 24.

a tatabányai bányász szállókon az idén figyelemre méltó eredményeket értek el a kulturális munkában. különösen a filmművészeti akadémiák váltak népszerűvé. azonkívül, hogy jó filmeket láthattak a szállók lakói, filmesztétikai és filmtörténeti előadásokat is hallgattak. rendszeressé vált a városi bányász irodalmi színpad vendégszereplése is a szállásokon. a bányász vegyes kórus ajándék műsorokkal vendégszerepelt. egy kivétellel valamennyi szállón rendeztek író-olvasó találkozót, amelyeken fiatal költők vettek részt. e találkozók hatására fellendült a könyvtárak forgalma. gyakran keresik fel újságírók a bányászszállókat, hogy a legfrissebb kül- és belpolitikai eseményekről tájékoztassák a lakókat. amióta filmvetítéssel szemléltetik az ismeretterjesztő előadásokat és témájuk is változatosabb, sokrétűbb, megnőtt az érdeklődés az ilyen előadások iránt is. hasznos szórakozásnak bizonyultak a rendszeres szellemi vetélkedők és a zenés klub-délutánok. a szellemi vetélkedők győzteseit értékes tárgyakkal jutalmazzák. sok kiállítást is nyitnak a munkás szállásokon: legutóbb például fotó- és képzőművészeti kiállításokat vándoroltattak a szállók között./mti/

.-.

9.45/-n

-21-

1000 bel

Be

bb. 31. kilós sárgarépák a rétközben - száz vagon gyökérzöltséget tárolnak szabolcsban

vid ká/skógy/cz

1966. szeptember 24.

kemecse és rétköz egykori uszólápjainak helyén petrezselymet, sárgarépát, zellert természetesen a szövetkezetek. az idén már több mint félezer holdat foglaltak el ezek a zöltségfélék. a besztereci, kemecsei, demecseri, kéki termelőszövetkezetek határában holdanként 80-100 mázsás termést takarítanak be ezekben a napokban. a televényes földeken kőverre hízta a répák, nem ritka a kilós, vagy annál nagyobb súlyú sárgarépa sem. a gyökérfélék sejtállománya a sok eső ellenére sűrű maradt, a termés jól eltartható. a mezőgazdasági terményeket értékesítő központ és a termelőszövetkezetek a jóminőségű szabolcsi gyökérzöltségből több mint 100 vagonnal tárolnak./mti/

..

bb. 32. szerkezeti változás vas megye állattenyésztésében - több takarmány jut a teheneknek, nőtt a tejtermelés

vid ká/sk/gycz

1966. szeptember 24.

fordulat állt be a vas megyei tsz-ek tejtermelésében. az utóbbi hónapokban állatonként és naponta három-négy literrel több tejet ad a tsz istállóiban tartott 17 000 tehén zöme. az ok; lényegesen javult a takarmányozás, ami az állattenyésztésben bekövetkezett szerkezeti változásnak tudható be. a nagylétszámú szarvasmarhaállomány mellett képtelenek voltak megfelelően takarmányozni a felduzzasztott sertés- és baromfiállományt, ezért az egyik ágról le kellett mondani, s a sertésre esett a választás. 1970-ig fokozatosan 20 százalékkal csökkentik a sertéslétszámot. a folyamat már megindult, több abrak jut a teheneknek. a szombathelyi tejüzemben naponta sok tízezer literrel több tejet szállítanak a tsz-ek, mint három-négy hónappal ezelőtt. szeptember elejére 72 százalékra tett eleget a megye évi tejfelvásárlási tervének, s előreláthatólag először sikerül teljesíteni, sőt túlteljesíteni a 440 000 hektoliteres éves előirányzatot.

/mti/

..

a szerkesztőségek figyelmébe

a bb. 9. sz. hír / 100 millió forint.... / 2. bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen:

... években, rövidesen új, modern konyhával bővül.

/mti/

..

9.50/-n

-22-

10.04.2001

bc

33. a kossuth rádió

lk/gy/cz

1966. szeptember 24.

szeptember 25-én vasárnap a kiadott műsortól eltérően 18 óra 30 perces kezdettel, hangképeket ad a vltava hadgyakorlaton résztvett alakulatok diszszemléjéről./mti/

10.33/-n

..

bb. 34. közlekedési balesetek

tné/sr/gy/cz

1966. szeptember 24.

a kerepesi ut és a hungária körut kereszteződésénél járfás jános 24 éves gépkocsiveető a 44-es autóbusszal a követési távolságot nem tartotta be és hirtelen fékezett. az autóbussz utasa, monostori gyuláné 52 éves tisztviselő elesett az autóbuszban. súlyos sérüléssel szállították kórházba. a fehérvári ut és a bocskay ut kereszteződésénél háromszéki gyula 35 éves lakatos, budapesti lakos motorkerékpárjával összeütközött egy teherautóval. a motorkerékpár vezetője súlyosan megsérült, kórházba szállították./mti/

..

bb. 35. a csepel vas- és fémművek csőgyárában

tné/sr/gy/cz

1966. szeptember 24.

munka közben halálra gázolta a hiddaru szauer gyula 30 éves csőszerelőt, budapesti lakost, az ém csőszerelőipari vállalat dolgozóját. a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított./mti/

.. :

11.14/-n

-23-

12.10.
B.E.

m)

b. 36. sajtótájékoztató az amerikai hírszerző szervek tevékenységéről

t bc-ms/tné/gy/cz

1966. szeptember 24.

naményi Géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője szombaton a magyar sajtó házában sajtótájékoztatót tartott az amerikai hírszerző szervek tevékenységéről.

a minisztertanács tájékoztatási hivatal nevében üdvözlöm önöket összejövetelünkön. köszönöm, hogy eleget tettek meghívásunknak - kezdte beszámolóját, majd hangsúlyozta:

a sajtókonferencián olyan tényekkel és dokumentumokkal kívánom önöket és önök útján a hazai és a külföldi közvéleményt megismertetni, amelyek újabb bizonyítékaik annak, hogy az egyesült államok hírszerző szervezete - kormánya céljainak, törekvéseinek megfelelően - az utóbbi években fokozta tevékenységét a magyar népköztársaság, általában a szocialista, valamint a fejlődés nem kapitalista utját járó országok ellen, de még az USA-val szövetséges államokban is kémkedést folytat.

csak röviden utalok azokra a hatalmas változásokra, amelyek a nemzetközi helyzetben bekövetkeztek. a szocialista világrendszer létrejöttével és állandó erősödésével, a gyarmati rendszer szétesésével, a béke erdinek egyre nagyobb térhódításával együtt világszerte mindinkább elterjed a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésének helyeslése, mint a harmadik világháború megakadályozásának egyetlen lehetséges alternatívája.

az imperializmus legagresszívabb erői azonban nem adták fel világuralmi terveiket, egyre újabb területekre terjesztik ki mind a nyílt agressziót, mind a felforgatás különböző módszereit. ezek az erők mind nagyobb befolyást gyakorolnak az egyesült államok politikájára, s ennek következményeként az USA a hivatalos állami politika szintjére emelte és totális módon folytatja a felforgató- és kémtevékenységet.

/folyt. köv./

11.50/-n

-24-

12.20.

B.E.

Shey

bb. 36. /sajtótájékoztató... 1. folyt./ gy

a magyar népköztársaság természetesen nem szabad vadászterülete az amerikai kémeknek és diverzánsoknak. illetékes szerveink megteszik ellenük a szükséges intézkedéseket, leleplezik őket, s bíróságaink ítélkeznek fölöttük, ahogy ez dr. egedy és társai ügyében is történt.

Lehetőségem van arra - tisztelt kollégák -, hogy bejelentsem: a legfelsőbb bíróság ma délelőtt nem egészen egy órával ezelőtt hirdetett ítéletet dr. egedy lehel és bűntársai ügyében. az ítélet: dr. egedy lehel 15 évi szabadságvesztés, asbóth lászló 14 esztendői és dr. egedy elemér 9 évi szabadságvesztés. ők tehát megkapták megérdemelt büntetésüket.

szocialista rendszerünk mélységes humanizmusa jut viszont kifejezésre abban, hogy jogrendünk büntetlenséget biztosít mindazok számára, akik az imperialista hírszerzés részéről történt beszervezésüket önként és kellő időben jelentik az illetékes hatóságoknak.

módomban van önöknek néhány olyan magyar állampolgárt bemutatni, akik időben informálták szerveinket arról, hogy hazájuk elleni kémtevékenységre akarták őket beszervezni az amerikai hírszerző szervek. itt ül körünkben kiss nándor, aki mint hálókocsi-kalauz éveken át gyakran utazott ausztriába. kiss nándor 1959-ben idehaza bejelentette, hogy régebbi ismerőse, dworschák józsef osztrák állampolgár megismertette őt egy magát werner róbertként megnevező férfival, aki az amerikai hírszerzés nevében a magyar népköztársaság elleni kémtevékenységre szólította fel őt. hatóságaink kérésére kiss nándor késznek mutatkozott arra, hogy az amerikaiakkal „együttműködjék”, ami célszerűnek is bizonyult, hiszen ezen az úton megismerkedhettünk az amerikai hírszerző szervek hazánk elleni aknamunkájának természetével, céljaival, eszközeivel, főbb módszereivel. ez az együttműködés egészen a legutóbbi időnkig tartott, vagyis kiss nándornak 7 esztendőn keresztül volt lehetősége arra, hogy közvetlen tapasztalatokat szerezzen az amerikai hírszerzésnek, pontosabban ausztriai részlegének tevékenységéről. e 7 esztendő alatt az amerikai hírszerzés személyesen, vagy fedőcímekre küldött levelek, valamint futár útján tartotta vele a kapcsolatot.

/folyt. köv./

mg

12.16/-n

-25-

Be

De

bb. 36. /sajtótájékoztató.... 2. folyt./ gy

egyik alkalommal a futár érkezéséről werner titkosírással írt levelében értesítette kiss. amikor a futár megérkezett felhívta őt telefonon, s az előre közölt jelszóval üdvözölte „szíves üdvözlét johnnytól és margittól,„ ezután megbeszéltek, mikor találkoznak az akkor még álló nemzeti színház előtti randevu óránál. miután a futár meggyőződött partnere személyazonosságáról, magyar, valamint osztrák bankjegyeket és utasításokat adott át kiss nándornak.

erről a találkozóról több fényképfelvétel is készült. ezek közül az egyiket bemutatom önöknek.

kiss nándort több alkalommal részesítették kiképzésben és ellenőrizték megbízhatóságát is.

munkájával és az ellenőrzések eredményével valószínűleg elégedettek lehetnek, mert havi javadalmazását időközben fel is emelték.

kiss nándor első alkalommal bécsben az európa szállóban találkozott wernerrel, további beszélgetéseik a bauer markt 6.sz. ház vii. emeletének 19. számú lakásában zajlottak le. ezt a lakást az amerikai hírszerzés bécsi részlege az ilyen találkozások céljára tartotta fenn.

kiss nándorral - 6 hónap kivételével - mindvégig werner róbert tartotta fenn a kapcsolatot. ezt csupán 1960-ban vette át 6 hónapra egy magát bauernak nevező amerikai hírszerző, akinek fő feladata kiss nándor megbízhatóságának ellenőrzése volt. werner azonban titokban ez idő alatt is érintkezett kiss nándorral, s a hasznosat a másik haszonnal összekötve, különböző „üzletinek,„ mondható szivességeket kért tőle, de nyomatékosan a lelkére kötötte, hogy bauernak ezt semmiképpen ne árulja el. ennek ellenében viszont megtette azt a szivességet, hogy figyelmeztette kiss nándort: bauernel szemben lengyen óvatos, mert annak az a feladata, hogy őt ellenőrizze. werner urat külön köszönet illeti azért is, hogy kiss nándort más esetekben is jó előre figyelmeztette az amerikai hírszerzés tervezett ellenőrző intézkedéseire.

nemcsak kiss nándor, hanem az amerikai hírszerzés bécsi csoportjával hasonló módon kapcsolatba került más magyar hazafiak is segítettek abban, hogy megtudhattuk: werner róbert igazi neve bánási józsef, aki 1928-ban békéscsabán született, anyja leánykori neve: baski etelka. bánási 1944-ben szüleivel távozott nyugatra.

/folyt. köv./

12.30/-n

De

-26-

me

bb. 36. /sajtótájékoztató... 3. folyt./ gy

rövid ideig nyugat-németországban tartózkodott, majd az egyesült államokba vándorolt ki. 1957-ben már mint az amerikai hírszerzés tisztje került ausztriába, ahol egyébként rita pruckner osztrák állampolgárral házasságot kötött.

kiss nándor és más becsületes magyar állampolgárok információi alapján össze lehetett állítani a listát arról, hogy a magyar népköztársaság mely objektumai állnak az amerikai hírszerzés érdeklődésének homlokterében. ez az érdeklődés igen széles skálán mozog. a listán szerepelnek közismert nagyüzemeink, mint például a beloiannisz híradástechnikai gyár, a gamma optikai művek, a magyar optikai művek, a magyar hajó- és darugyár, a diósgyőri, miskolci, csepeli, ózdi, dunaujvárosi vaskohászat és szerszámgyártás, a tiszapalkonyai, kazincbarcikai és péti vegyipari létesítmények, továbbá az ország különböző részein elhelyezett katonai objektumok. enyhén szólva feltűnő azonban, hogy az amerikai hírszerzés különleges figyelmet olyan létesítményekre is kiterjed, amilyenek például a védőgátak, a folyó- és patak szabályozások, a mesterséges víztárolók és az öntözőcsatornák pontos helye, ugynevezett földrajzi koordinátái. felvetődik - teljesen jogosan - a kérdés: vajon az amerikai hírszerzés miért tanúsít oly nagy érdeklődést a népünk élet- és vagyonbiztonságát szolgáló ilyen létesítmények iránt? erre a kérdésre az amerikai agresszorok megadták a választ maguk azzal, hogy - mint közismert - ördögi terveket dolgoztak ki arra, hogyan akarják a gátak felrobbantásával, bombázásával a békés vietnami lakosságot árvízzel elárasztani, s gyalázatos terveiket naponta ismétlődő bombatámadásokkal végre is akarják hajtani. mindez nagyon fontos figyelmeztetés: az egyesült államok imperialista uralkodó körei a mi magyar népünknek is ezt a sorsot szánják.

jelentek meg már a hazai és a külföldi sajtóban cikkek és más bizonyítékok arról, hogy az egyesült államok kormánya a hadseregen belül létrehozta az ugynevezett különleges haderőt /special force/, amelynek tagjait más országok területén végrehajtandó diverziós, szabotázs- és terrorakciókra képezik ki. ezeknek az alakulatoknak az állományát a legkülönbözőbb országokból odakerült fiatalokból toborozzák, közöttük - sajnos - vannak disszidált magyarok is. ennek a különleges haderőnek „első ügyeiről,„ is sokat lehetne mondani, mert az utóbbi években több olyan személy is tért haza végleg magyarországra, akik ott teljesítettek szolgálatot.

/folyt. köv./

12.36/-n

De

-27-

me

bb. 36. /sajtótájékoztató... 4. folyt./ gy

felmutathatom önöknek azt a kis könyvecskét, amely a különleges alakulatok kiképzésével függ össze. ez egy igen sajátos szókinccsel tartalmazó angol-magyar - hogy úgy mondjam - társalgási zsebkönyv, nyelvkönyv, amelyet az amerikai hadsereg vezérkara 1962. júliusában adott ki decker tábornok, vezérkari főnök jóváhagyásával. az előszóból kitűnik, hogy ez a „nyelvkönyv”, a különleges alakulatok azon tagjai számára készült, akiknek a magyarország területén folytatandó hogy úgy mondjam „missziót”, szánták feladatuk. s hogy milyen különleges „misszióról”, „küldetésről” van szó, annak illusztrálására csupán néhány mondatot idézek ebből a társalgási nyelvkönyvből:

„mutasson nekünk alkalmas rejtékhelyeket, üregeket, barlangokat, helyeket ezen a környéken, ahol anyagot tudunk elrejtetni, tárolni ideiglenesen vagy hosszabb időre,, „ugy vezessen minket, hogy elérhessük azt a területet napkelte előtt, hogy felderíthessük, hogy harcolhassunk,, „a vasutvonal melyik szakaszán járőröznek nappal, éjjel, hány órákor?,, „melyik vasúti berendezéseket őrzik? mutassa meg a térképen!,, „hol vannak a kiserődök, az erődítések?,, „hol volna a legalkalmasabb hely rombolásra, telefonvezetékek átvágására?,,

nem akarom hosszan igénybevenni szives türelmüket. megjelöltem itt még jónéhány olyan dolgot, amit érdemes idézni ebből. „hol van az ellenség, a munkásország, a rendőrség?,, stb., vagy ilyen „társalgás”, kellemes lehet: „lépjen előre!,, „állj!,, „emelje fel mindkét kezét!,, „álljon meg!,, „forduljon meg!,, és így tovább. sok minden egyéb is található, mint társalgási anyag az amerikai katonák tervezett magyarországi tartózkodásának időszakára. egyébként ebből a könyvből az eredetire felnagyítottan rendelkezésükre fogunk bocsátani majd a bevezetőből néhány oldalt.

ez a „társalgási anyag”, kétségbevonhatatlanul bizonyítja az amerikai hadsereg és benne a különleges haderő kiképzésének agresszív jellegét. s hozzáteszem, mint érdekességet és mint fontosat, hogy ilyen nyelvkönyvek, angol-magyar változatban, tehát nemcsak magyarul, hanem számos más európai, ázsiai és afrikai nép nyelvén is készültek.

/folyt. köv./

12,45/-n

-28-

13³⁰
Se

De

bb. 36. /sajtótájékoztató... 5. folyt./ gy

az amerikai hírszerzés magyar és más nemzetiségű ügynökeinek feladatává nemcsak a magyar népköztársaság titkainak kikémlelését teszi, hanem azt is, hogy hazánkon keresztül - ahogyan ők megfogalmazták - megfelelő csatornákat hozzanak létre a szovjetunió elleni kémtevékenységre. bánsági-werner állandóan a legerőteljesebben szorgalmazta egy ilyen „csatorna”, kiépítését. ebben személyes becsvágyának is nagy szerepe lehetett, mert - amint kiss nándornak elfecsegte: „sokan foglalkoznak a csatorna megszervezésével, jó volna, ha ez nekünk sikerülne,,.

az usa hírszerző szervei és kémügynökei igyekeznek kihasználni olyan, az emberi haladást és a népek barátságát szolgáló kapcsolatokat, amilyen például a kulturális, tudományos együttműködés, vagy az idegenforgalom.

kiss nándor esete csak egy példa a sok közül arra, hogy az amerikai hírszerzés megkülönböztetett figyelmet szentel az ausztriába látogató magyar állampolgároknak, ottani ügynökei útján tanulmányozza őket és megkísérli, hogy beszervezzék azokat, akiket ilyen tevékenységre alkalmasnak ítél.

meghívásunkra volt szives eljönni megbeszélésünkre dr. hackl lajos, a szegedi józsef attila tudomány egyetem adjunktusa, aki a német szövetségi köztársaságban ösztöndíjasként egy évet töltött, s ez idő alatt az amerikaiak szintén kémtevékenységre akarták rábírní. ezt kereken visszautasította, s emiatt megfenyegették.

a szintén jelenlevő radnóti ágoston, a közelmúltban végleg hazatért volt bécsi egyetemista - kívánságukra - beszámolhat arról, hogy az usa hírszerzésének milyen fedőszervei működnek ausztriában, hogyan próbálnak az oda utazó gyanútlan magyar állampolgárokból különböző adatokat, információkat kiszedni.

/folyt. köv./

13.00/n

-29-

14⁰⁰
Se

me

me

bb. 36. / sajtótájékoztató... 6. folyt./ gy

tisztelt sajtóértelmezők!

mint a bevezetőben rámutattam, az amerikai hírszerzőszervek nemcsak a szocialista országok ellen, hanem barátaink és szövetségeseink ellen is kémkednek.

hadd támasszam alá ezt a megállapítást szintén dokumentummal. a Lee vezérőrnagy, főhadsegéd által aláírt utasítás - rajta a titkos jelzés: secret - leplezetlen nyíltsággal... azt írja elő, hogy az egyesült államok katonai missziói még az egyesült államok szövetségesei ellen is folytassanak hírszerzőtevékenységet. ennek az utasításnak a 3. pontja a következőképpen hangzik: „bár a katonai missziókat nem hírszerző ügynökségekként hozták létre, az egyesült államok katonai parancsnokai felhatalmazták őket ilyen tevékenység végzésére, mivel beosztásuk természeténél fogva lehetőségük van az usa számára nagy jelentőséggel bíró titkos információk megszerzésére. az információk megszerzése és kellő időben való továbbítása legalább olyan mértékben elősegítheti az usa nemzeti érdekeinek szolgálását, mint normális funkciójuk betöltése. nemzeti érdekeink megkövetelik, hogy az usa állampolgárai által megszerzett titkos információk hozzáférhetőek legyenek az usa hírszerző ügynökségei számára. ezért el kell érni, hogy a katonai missziók tagjai és az usa katonai attaséi a gyakorlatban maximálisan együttműködjenek a fentiek megvalósítása érdekében,„

ezt a dokumentumot rendelkezésükre bocsátjuk, módjukban lesz tartalmával részletesen is megismerkedni.

az amerikai hírszerzés a német szövetségi köztársaságban nemcsak a szocialista országok odautazó állampolgárait igyekszik kémkedésre rávenni, hanem más, az egyesült államokkal szövetségesi viszonyban levő, vagy általa hivatalosan barátinak ítélt országok - ezek sorában az osztrák köztársaság - állampolgárai közül is igyekszik kémeket szervezni.

felmutatok fotókópiákat néhány olyan amerikai ügynök nyilvántartási kártyájáról, akiket az amerikai hírszerzés a német szövetségi köztársaság és ausztria állampolgárai közül szervezett be.

/folyt. köv./

13.10/-n

-30-

bb. 36. / sajtótájékoztató... 7. folyt./ gy

e fotókópiák közül néhányat át is adunk majd önöknek, továbbá magyar fordításban annak a terjedelmes listának néhány oldalát, amely ezeknek a személyeknek a születési helyét, időpontját, foglalkozását, lakáscímét tartalmazza. bocsánat, hogy foglalkozási is említettem; nos, egyeseknél ezt nem találják a listában, hanem azt, hogy foglalkozás-nélküli, illetve - munkanélküli... rendkívül érdekes lenne, ha önök vagy éppenséggel a szóbanforgó országok illetékes hatóságai meginterjúvnák őket.

nézzük a további dokumentumokat. ezek egyértelműen bizonyítják, miszerint az amerikai titkos-szolgálat arra törekszik, hogy részletes adatokat gyűjtsön ausztria, franciaország és más európai tőkés országok összes fegyveres erőiről. itt a bizonyíték arról, hogy törekvésük nem is volt sikertelen, mert ügynökeik útján be is szereztek adatokat az említett országok fegyveres erőiről, beleértve megnevezésüket, létszámukat, elhelyezésüket és technikai felszerelésüket,„

ugy vélem, mindezek alapján igazoltnak látják azt a megállapítást, hogy az egyesült államok kormánya totális kémtevékenységet folytat, amely az egész világot behálózza.

ebben a tevékenységben a cia szülőatyjaként emlegetett allan dulles szelleme érvényesül, aki „a hírszerzés mestersége,„ című könyvében így ír: „a hírszerző szolgálat ma abban a helyzetben van, hogy szemmel kell tartania a világ minden részét. a hírszerzés már nem korlátozódhat néhány országra. az egész világ a mi küzdőterünk,„

a totalitás azonban nemcsak a kémkedés területi méreteiben jelentkezik, hanem a felhasznált módszerek és eszközök tekintetében is. ennek igazolására is rendelkezésükre bocsátok egy dokumentumot, amely - ugy vélem - példánélkül áll az államok egymás közötti kapcsolatának történetében, de azt hiszem, nyugodtan mondhatom, hogy még a kémkedés történetében is. a dokumentum címe: „feleségek kiképzésének programja az egyesült államok hadseregének stratégiai hírszerző iskoláján,„ ebből megismerkedhetnek önök annak a 4 hónapos tanfolyamnak a részletes tematikájával, amelynek keretében a külföldre kerülő katonai attasé-feleségeket részesítik hírszerző kiképzésben, előadások, filmek és technikai-fényképezési gyakorlatok útján.

/folyt. köv./

13.25/-n 14-Pue

-31-

bb. 36. /sajtótájékoztató.... 8. folyt./ gy

tisztelt sajtóértekeztelt!

amikor kénytelenek vagyunk esetenként felhívni a közvélemény figyelmét arra, milyen módszerekkel tör szabadságunkra és függetlenségünkre az amerikai imperializmus, hogyan igyekeznek hazaárulásra rábírní magyar állampolgárokat, azt tapasztaljuk, hogy jónéhány nyugati sajtóorgánum újult erővel nagy hirtvést csap arról, hogy magyarországon - az ő szóhasználatukkal - a liberalizálódást felváltja a kemény vonal, s a magyar hatóságok minden külföldiben, minden nyugati látogatóban kémet, diverzánst látnak.

az ilyenfajta propaganda megcáfolására nem is érdemes sok szót vesztegetni. a tények tömege bizonyítja, hogy nincs szó nálunk a politikai vonal valamiféle megváltozásáról; s ami ennek konkrét részét illeti - szilárd a törvényesség, a legteljesebb nyugodtsággal élhet, végezheti munkáját minden magyar állampolgár. látogathat el hozzánk minden külföldi állampolgár, aki tisztetben tartja népköztársaságunk törvényeit, a hazánkba készülő külföldiek elriasztása céljából sűrűn felröppentett hírekkel kapcsolatban pedig elég néhány számot említeni ahhoz, hogy ezek a hazugság-buborékok is szétpattanjanak. a múlt évben január 1-től augusztus 31-ig tőkés országokból 276 127-en töltötték több kevesebb időt nálunk, vagy utaztak át hazánkban, számuk ez év azonos időszakában kéreken 40 ezerrel több, pontosan 315 597 volt. örülünk annak, hogy évről-évre mind több külföldi látogatót üdvözölhetünk, s a hagyományos magyar vendégszeretettel szívesen is látunk mindenkit, aki pihenni, szórakozni kíván, azért jön, hogy megismerje országunk, népünk életét és munkáját.

nyilatkozatom végéhez érve kérem, tegyék fel esetleges kérdéseiket.

/folyt. köv./

13.33/-n /4-Puc

-32-

me

bb. 37. magyar küldöttség utazott az interparlamentáris unió őszi ülészakára

1 pr/gg/sr/gy/cz

1966. szeptember 24.

szombaton magyar parlamenti képviselők utaztak teheránba, az interparlamentáris unió őszi ülészakára. a küldöttség vezetője barcs sándor, az unió magyar csoportja vezetőségének tagja, a küldöttség tagjai: dr. dési frigyes és nagy miklós országgyűlési képviselők. a delegációt a ferihegyi repülőtéren kelen béla, az interparlamentáris unió magyar csoportjának titkára és az országgyűlés vezető munkatársai bucsúztatták./mti/

..

bb. 38. kitüntetés

lk/sr/gy/cz

1966. szeptember 24.

a népköztársaság elnöki tanács dr. novák istvánnak, a szegedi orvostudományi egyetem gyógyszerész kara egyetemi tanárának kiemelkedő oktató és tudományos munkássága elismeréséül 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend aranyfokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést szombaton dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter és óvári miklós, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese./mti/

..

bb. 40. dobi istván, az elnöki tanács elnöke

sk/sr/gy/cz

1966. szeptember 24.

táviratban üdvözölte hadzsi lleshit, az albán népköztársaság nemzetgyűlése elnökségének elnökét újraválasztása alkalmából. /mti/

..

13.58/-n /4-Puc

-33-

me

bb. 41. időjárásjelentés

Lk/gy/cz

1966. szeptember 24.

a meteorológiai intézet jelenti szombaton délben:

felhőátvonulások

az európa felett több nap óta fennálló magasnyomásu hátság gyengülése következtében az észak-nyugat felől délkelet felé áramló óceáni légtömegek határvonala egyre inkább az alacsonyabb földrajzi szélességek felé tolódott el. szárazföldünk nagy részén, így közép-európában is, jobbra napos, csendes időszak végetért.

házánkban pénteken napközben megnövekedett a felhőzet, de az esti órákig eső sehol sem hullott. a hőmérséklet csúcserőke az ország északi felében 15-20, a déliben 20-23 fokot ért el. szombaton hajnalban 5-10 fokig hűlt le a levegő. ma reggel 7 óráig beérkezett jelentések szerint az országban szóróványosan jelentéktelen esők fordultak elő. délelőtt kisebb átfutó eső kíséretében felhőátvonulások voltak. a hőmérséklet 11 órára 14-19 fokig emelkedett.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 14,2 fok volt, a sokévi átlagnál 1,1 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 17 fok.

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, szóróványosan előforduló esőkkel. mérsékelt, helyenként élénk északnyugati szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6-11, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 15-19 fok között.

a duna vizállása budapestnél 334 centiméter./mti/

..

14.00/-n

14⁰⁰ Pnc

-34-

Mel

bb. 39. külön tárgysorsolás - öt személygépkocsi - a szeptemberi előfizetéses lottó szelvényekre

1 kf/kf/ki/gy/cz

1966. szeptember 24.

a sportfogadási és lottó igazgatóság újabb meglepetéssel szolgált a lottózóknak. a szeptemberi előfizetéses lottószelvények között külön tárgysorsolást rendez.

a külön sorsoláson öt személygépkocsi - két moszkvics 408-as, két skoda 1000-es és egy trabant limousine - jut a legszerencsésebb szelvénytulajdonosoknak. így a szeptemberi előfizetéses szelvények két húzása - az október 3-1 rendes és a külön tárgysorsoláson - vesznek részt.

a külön sorsolást október 4-én a sportfogadási és lottóigazgatóság nádor utcai székházában tartják./mti/

..

bb. 42. másodszor nyerték el a szocialista üzem címet a tatabányai bányamentők

vid Lk/szf/gy/cz

1966. szeptember 24.

a tatabányai bányamentő állomás másodszor kapta meg a szocialista üzem címet. ebből az alkalomból szombaton ünnepséget tartottak az állomáson.

kiemelkedő munkával érdemelték ki ismét a megtisztelő címet a tatabányai bányamentők; újításokkal, új módszerekkel gyorsították a mentést és számottevően növelték a tatabányai bányák biztonságát. több aknában sikerrel alkalmazzák azt a különleges berendezést, amely már akkor figyelmeztet a veszélyre, amikor még csak kialakulóban van a tűz. az új műszerekkel, automatikákkal érték el, hogy csökkent a tatabányai bányákban a tüzek száma. vállalásaikhoz híven több olyan, nagy szakértelmet kívánó feladatot is elvégeztek, ami nem tartozik munkakörükbe. /mti/

..

14.10/-n

14¹⁰ Pnc

-35-

me

bb. 43. esze tamás - emlékülés nyiregyházán

vid j/fm/gy/

1966. szeptember 24.

esze tamás születésének 300. évfordulója alkalmából a magyar történelmi társulat és a tudományos ismeretterjesztő társulat emlékülést tartott szombaton nyiregyházán. az eseményen részt vettek a párt-, a tanács- és társadalmi szervek képviselői is.

az ülésen dr. köpeczi béla, az mszmp központi bizottsága kulturális osztályának vezetője elnökölt. dr. gulyás emilné, a megyei tanács vb elnökhelyettese megnyitotta után dr. r. várkonyi ágnes, a történettudományok kandidátusa, a magyar tudományos akadémia történettudományi intézetének osztályvezetője mondott emlékbeszédet, a jobbágyok és a rákóczi-szabadságharc, címmel./mti/

--

bb. 44. az mszbt központi nyelviskolája

lk/sr/gy/cz

1966. szeptember 24.

tekintettel a nagy érdeklődésre szeptember 28-ig meghosszabbította a beiratkozás határidejét./mti/

--

bb. 45. felavatták az edelényi bányászklubot

vid lk/szf/gy/cz

1966. szeptember 24.

a borsodi szénbányászati tröszt edelényi bányüzemének szomszédságában levő bányatelepen szombaton ünnepélyesen átadták rendeltetésének az új bányászklubot. a kétmillió forintos beruházással készült emeletes, korszerű épületben több mint egy tucat különböző helyiséget, többek között tanácskozótermet, társalgót, biliárd- és kártyaszobát, könyvtárat rendeztek be, kényelmes butorokkal. az új bányászklubban, a borsodi szénmedence egyik legszebb és legkorszerűbb ilyen intézményében több mint háromezer bányász művelődhet, szórakozhat. a közeljövőben már elkezdik a klubban a közismereti és szakmai előadásokat is./mti/

--

14.36/-n 1940Puc

-36

bb. 46. forgalomba helyezték a badacsonyi sétabuszt

vid lk/szf/gy/cz

1966. szeptember 24.

badacsonyan, sikeres próbautak után forgalomba helyezték az első „hegymászó” sétabuszt. a budapesti jármű ktsz teherautó alvázra szerkesztett közepes méretű autóbussa speciális rendeltetéssel készült; a badacsonyi vasutállomástól meredek hegyi úton viszi a kirándulókat a kislaludyházig. a modern kivitelű, részben nyitott oldalú autóbusz egyszerre 18 embert szállít.

az új sétabusz máris nagy forgalmat bonyolít le az őszi kirándulóidényben./mti/

--

bb. 47. külföldi turisták szüreti kirándulásai a balatonhoz

vid lk/szf/gy/cz

1966. szeptember 24.

a balatoni utóidény egyik idegenforgalmi vonzóereje a szüret. külföldről, elsősorban ausztriából népes kirándulócsoportok érkezését jelezték szeptember utolsó napjára. szombaton bécsből megérkezett az első 300 tagú osztrák turistacsoport a balaton vidékére. a balatonon tartózkodó külföldi üdülőkendők is tömegesen keresik fel a borvidékeket./mti/

--

bb. 48. a fővárosi fürdőigazgatóság közli,

k sb/j/ki/gy/cz

1966. szeptember 24.

hogy a kedvezőtlen időjárás miatt a palatinus-strandfürdőt szeptember 25-én, vasárnap este bezárják. továbbra is a közönség rendelkezésére áll a gellért-hullámfürdő, a széchenyi-, a szabadság- és a csillaghegyi strandfürdő, valamint a lukácsuszoda./mti/

--

14.30/-n 1940Puc

-37-

bb 49. amatőrfilmek találkozója kisvárdán

vid hné vm fm

1966. szeptember 24.

szombaton kisvárdán rendezték meg a szabolcs-szatmári amatőrfilmek második megyei találkozóját, amelyen megvitatották az amatőrfilmezés eredményeit, problémáit, megállapították, hogy meggyeszerre megnőtt az érdeklődés e művészeti árt iránt. a két évvel ezelőtti találkozóon még csak egyetlen filmklub „termését”, mutatták be, most pedig már több filmklub és szakkör alkotásaiból válogatták ki azt a 12 kisfilmet, amelyet a fesztiválon bemutattak.

a találkozó résztvevői további fontos feladatként jelölték meg: újabb filmklubok szervezésén, e művészeti ág tábora-nak szélesítésén túl az amatőrfilmezést is az iskolán kívüli népművelés, az esztétikai nevelés szolgálatába állítani. a kisvárdai filmklub máris megtette az első lépéseket e tekintetben. a filmesztétikai klub létrehozásával a középiskolások neveléséhez kíván segítséget nyújtani./mti/

bb 50. péter jános külügyminiszter

sk vm cz

1966. szeptember 24.

szombaton new yorkba utazott és átvette az ENSZ-közgyűlés XXI. ülés-zsokán résztvevő magyar delegáció vezetését./mti/

bb 53. viharsarki termelészövetkezeti asszonyok jutalomkirándulása

vid hné vm fm

1966. szeptember 24.

a békéscsabai vasútállomásról szombaton 65 asszony indult három-napos jutalomkirándulásra szombathelyre. a viharsarok termelészövetkezeteiből azokat az asszonyokat küldték el, akik a kongresszusi versenyben a legkiválóbb eredményeket érték el. többek között a dévaványai, a gyomai és a mezőgyeri asszonyok indultak a távoli városba, ahol a nőtanács vezetői fogadják és kalauzolják őket. megtekintik szombathely nevezetességeit, ellátogatnak egy dunántúli termelészövetkezetbe is, hogy megismerjék az ott dolgozó nők életét és munkáját./mti/

14.42/-n 14 Puc

-38-

bb.54. a holdon tanulhatjuk meg a hidrogénbomba „megszelidítését”,
- a holdkutató várható gyakorlati eredményei

t tz/gk n ki

1966. szeptember 24.

a csillagászati hét utolsó előtti napján, szombaton délután dr. Kulin György, az uránia csillagvizsgáló intézet igazgatója tartott előadást a Kossuth klubban. szembeszállt azzal a felfogással, hogy az űrkutatás, közelebbről a hold meghódítása költséges játék csupán, amiből az emberiségnek semmi valószínűségű előnye nem származik.

amint elmondta, a holdon az ember olyan új tudományos ismereteket szerezhet, amelyeknek későbbi gyakorlati hasznát ma még talán sejtetni sem lehet. légkör híján eredetiben és teljes terjedelmükben tanulmányozhatók ott az összes elektromágneses, a kozmikus, valamint a napból érkező sugárzások, a napszél stb. a napban lejátszódó folyamatok jobb megismerése lehetővé teszi az egész életünket befolyásoló naptevékenység előrejelzését. a holdon dolgozó tudósok adatokat szerezhetnek a milliárd fokos hőmérsékleteken, a százmilliárd atmoszférás nyomás alatt és a szinte tökéletes vákuumban uralkodó viszonyokról. megfigyelhetik, hogyan termelik energiájukat a csillagok az atomok átalakítása - felépítése vagy széthasítása - útján, ami nemcsak a hidrogénbomba „megszelidítését”, segítheti elő, hanem talán mind a 92 elemnek az energia-termelésben való hasznosítását is.

minthogy ott a gravitáció csak hatoda a földinek, könnyű lesz a holdon óriási laboratóriumokat és távcsöveket, valamint más tudományos berendezéseket telepíteni. a hatalmas távcsöveken át jól megfigyelhető lesz a földi ciklonok kialakulása, ami megjavíthatja a meteorológiai előrejelzést. ki lehet fejleszteni a holdat az egész világnak szóló földi televízió- és rádió-adások közvetítő-jévé, valamint a bajbajutott hajók és repülőgépek segélykérő jeleinek továbbító-jává. és természetesen a hold lesz majd a bolygók felé induló űrhajók legalkalmasabb „indóháza”, is.

mindehhez természetesen biztosítani kell a szükséges energiát, az oxigént, az élelmet és a vizet. de ha igaz, hogy a szén és a kőolaj szervesen uton is keletkezhettek, talán ott is megtalálhatók lesznek ezek az energiahordozók. ellenkező esetben viszont nap-elemekkel vagy tükrökkel foghatják majd fel a nap energiáját. egyébként ma már a nap által fölmelegített levegő vagy gáz cirkuláltatásával és közben hűtésével nap-motort is tudunk készíteni. ha pedig a „nap-kohókban”, megolvastják a holdbeli kőzeteket, ki-termelhetik belőlük az oxigént és a vizet, s ezeket olyan körfolyamatba állíthatják be, amelynek révén a már elhasznált oxigén és víz újból visszanyerhető. ha pedig mindez sikerül, már csak egyetlen lépés jól szigetelt barlangokban vagy építményekben megkezdeni a földihez hasonló növénytermesztést is.

/folyt. köv./

14.50/-n Puc

-39-

bb. 54./a holdon...1. folyt./ n

hangsúlyozta dr. kulin györgy, hogy mindez még ebben az évszázadban megvalósíthatónak látszik. az viszont még kérdéses, hogy sikerül-e a holdon az életnek valamilyen nyomára bukkanni. ha igen, akkor talán előbbre juthatunk az élet keletkezésével, a földön kívüli élet létezésével s az életnek egyik ágitestről a másikra való átvándorlásával kapcsolatos titkok megfejtésében is./mti/

bb 51. uttörővasut avatással megkezdődtek a szolnoki tiszaligeti napok

vid j vm fm

1966. szeptember 24.

szolnokon, a tiszba balpartján kialakított üdülőközpontban szombaton megnyitották a hagyományos tiszaligeti napokat. a kisz városi bizottsága által rendezett ünnepi program érdekes eseménnyel vette kezdetét. többszáz uttörő jelenlétében ünnepélyesen felavatták a kisz-fiatalok társadalmi munkájával épített - mintegy két kilométer hosszú - uttörővasutat. a színes mesealakokkal díszített kocsikat, a vontató mozdonyt, a pályatestet, valamint az állomásokat a járműjavító, a pályafenntartási üzem, a mezőgazdasági gépjavító vállalat és más intézmények kiszesei készítették kiselejtezett anyagokból.

az alföld első uttörővasutjának átadása után többszáz uttörő számháborujára, hetven csapat részvételével összetett honvédelmi versenyre, kézilabda, röplabda- és labdarugó villámtornára, valamint modellező bemutatóra került sor. a szabadtéri tüzhelyeken harminc általános iskolás csapat ,, kuktaversenyen,, mérkőzött.
/mti/

bb 52. szeptember 30-ig meghosszabbították a kedvezményes zöldnövény vásárt

i kf vm k1

1966. szeptember 24.

a virágért kedvezményes zöldnövény vásárának nagy sikere van. a virágüzletek egy hét alatt 120 000 forintos forgalmat bonyolítottak le, több mint öt és félezer cserepes zöldnövényt adtak el.
/folyt.köv./

14.58/-n 15 55 Puc

-40-

/bb 52, szeptember 30-ig.....1.folyt./vm

a legkeresettebb a fikusz, az aralia, a fátyolos aszparágusz és a sansevieria. a legnagyobb forgalmat a telefon virágszolgálat bonyolította le, naponta 80-90 cserep zöldnövényt adott el, szállított a megadott címre. volt olyan vevő, aki ötöt-tízet vásárolt egyszerre, kihasználta az akciót a diákok is osztályaik díszítésére. nem egy iskolának vittek 40-50 csereppel is. a virágszolgálat naponta kapott erősítést, szombatra háromszáz cserep növényt kért.

tekintettel a sikerre - valamint arra, hogy a zöldnövényekből van elegendő - a virágért az akciót meghosszabbította, szeptember 30-ig 40-50 százalékos kedvezménnyel árusít 10 féle cserepes zöldnövényt./mti/

bb 55. magyar virágkötők sikere erfurtban

i ie ju ká cz

1966. szeptember 24.

sikeresen szerepeltek a magyar virágkötők erfurtban, a nemzetközi kertészeti kiállításon most megrendezett virágkötészeti versenyen és bemutatón. a bíráló bizottság összesen négy arany-, nyolc ezüst- és tizennégy bronzérmel adott ki, s ebből a magyar versenyzők egy arany-, két ezüst- és öt bronz- érmel kaptak. az aranyérmel zsibrita erzsébet, a főkerít kötőnő je nyerte el vágott virág - kosarával; a két másik munkáját ezüst-, illetve bronzérmel díjazták. márton györgyné, a sasad termelőszövetkezet virágkötőnője egy ezüst- és három bronzérmel kapott./mti/

bb 56. dobi istván, az elnöki tanács elnöke

tné ju la

1966. szeptember 24.

táviratban üdvözölte abdullah al-szalal köztársasági elnököt a jemeni arab köztársaság nemzeti ünnepe, a jemeni forradalom negyedik évfordulója alkalmából./mti/

15.12/ju 15 55 Puc

-41-

bb 57. a vegyipari dolgozók szakszervezete

sk vm sr

1966. szeptember 24.

bartók béla táncgyűjtésének tagjai, borsos ildikó és hajdu imre, valamint szász emőke és pócs márton szombaton az 1.sz. központi házasságkötő teremben házasságot kötöttek. a fiatal párok az együttesben ismerték meg egymást. az esküvőn a táncgyűjtés tagjai népi viseletben jelentek meg./mti/

embargo: szombaton 18 h-ig!

bb 70 hazánkba látogat l.i. brezsnyev elvtárs

vm cz

1966. szeptember 24.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására szeptember 25-én baráti látogatásra magyarországra érkezik l.i. brezsnyev elvtárs, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának főtitkára. vele együtt érkezik j.v. andropov elvtárs, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának titkára./mti/

bb 58. megnyitott az iparművészeti múzeum legújabb kiállítását

t áe sk vm sr

1966. szeptember 24.

dr. kardos tiber egyetemi tanár szombaton megnyitotta az iparművészeti múzeum legújabb kiállítását, amely „magyarországi reneszansz könyvkötő műhelyek”, címmel érdekes kulturtörténeti dokumentumokat mutat be. a magyar könyvművészet fénykorából származó köteteket, kódexeket, corvinákat, az ország legjelentősebb gyűjteményeiből válogatták./mti/

15.30/ju 15⁰⁰Pue

-42-

bb 67. hétfői jelentés a földekről - meggyorsult a talaj-előkészítés és a vetés - 1000 kétműszakos traktor békés megyében - szüretelnek a balaton mentén

vid ö kz/hné-lm ká

1966. szeptember 24.

az utóbbi hét csapadékmentes, napfényes időjárása rendkívül kedvezett mind a kapások és a szőlők érésének, mind pedig az időszerű munkáknak. a hétfői vidéki jelentések szerint a kitűnő munkalehetőséget kihasználva, számottevően előrehaladt a szántás-vetés, a betakarítás. békés megye nagykiterjedésű határában az elmúlt hét minden napján mintegy 40 000-en dolgoztak a cukorrépa, a hagyma, a paprika és a kukoricatáblákon. volt olyan nap, amikor ezer vagon cukorrépat szedtek fel, tisztítottak, fejeltek és szállítottak a cukoripar átvévo telepeire. a felszabadított táblákon ezer traktor nyomában hasítják éjjel-nappal az ekék a friss barázdát. a kétféleműszak ilyen nagyarányú alkalmazásának köszönhető, hogy az elmúlt héten keréken 10 000 holddal gyarapodott békés megye szövetkezeti gazdaságaiban az ősziakkal bevetett terület. hasonlóképpen a munkáit nagyarányú javulásáról érkezett hír a délalföldi csongrád megyéből is. a vidék termelőszövetkezeteiben a megelőző heti 15 000 holdról csaknem 30 000 holdra emelkedett a bevetett terület, s ennek több mint a fele kenyérgabona: rozs és buza. a szakemberek itt is, csakúgy, mint az ország más vidékein, különösen gondot fordítanak a munka minőségére. a szentesi járás termelőszövetkezeteiben a prémium legfontosabb feltétele a jóminőségű, egyenletes vetés. a traktorosoktól mindenütt megkivánják, hogy az előírt mélység megtartása mellett, gondosan elműkált, sima, porhanyós magágyat készítsenek. a minőségi munka megkövetelése nem csökkentette a munka ütemét. emellett szólt, hogy a csongrádi köző gazdaságok határában a hét végén a tervezett 165 000 holdból 105 000 holdon kész volt a vetőszántás. a kenderbetakarítással és szállítással jó egy héttel előbbre tartanak, mint tavaly ugyanabban az időpontban. az összes termés mintegy 80 százalékát már beszállították a feldolgozó üzemek telepeire. hajdu-bihar megyében a hét végéig 100 000 hold vetőágyat készítettek el. ennek jórésztében már csirázik is a mag. a 36 000 holdra tervezett őszi árpa vetésből 32 000 holdat, a 20 000 holdra tervezett rozsve-tésből pedig csaknem 18 000 holdat végeztek el szombatiq. a cukorrépanak több mint egyharmadát felszedték, s folyamatosan szállítják. az ország egyik fontos gabonatermő vidékén, szolnok megyében, csongrádhoz hasonlóan, megkészszerződött az elmúlt héten az ősziakkal bevetett terület.

/folyt.köv./

15.50/ju 16⁰⁰Pue

-43-

bb 67. / hétfői jelentés....1.folyt./--Lm

a megye határában szombaton már 70 000 holdon csirázott az őszi árpa, a takarmánykeverék és a kenyérgabona magja. a megye 60 közös gazdasága már le is tette az őszi árpa vetés gondját, s most már minden erőt a kenyérgabona vetésére összpontosíthat. a nagykunságban és a törökszentmiklósi járásban több ezer kézikaszás vágja a rizst. eddig 4.5 ezer hold termését takarították be, s többhelyütt hozzáfogtak a csépléséhez is. a megye 17 000 hold cukorrépa-vetéséből szombatiig 12 000 hold termését szedték fel, s a hét végén már általánosan törték a kukoricát.

a déldunántuli baranyában a mezőgazdasági üzemek dolgozói ígérték, hogy a 9. pártkongresszus tiszteletére október végéig végeznek a vetéssel, november végére pedig a terménybetakarítást és a mélyszántást is befejezik. az elmúlt hét jó időjárása kedvezett a vállalatok teljesítésének. mint az ország több más megyéjében, itt is egyetlen hét alatt megkésztéreződött a vetésre előkészített terület. az őszi vetésre kijelölt táblák több mint 50 százalékán - együttesen 70 000 holdon - kész a magágy. a búzát itt csak októberben kezdik vetni, de addig végezni akarnak a majdnem 40 000 holdra tervezett őszi árpa vetésével. mélyszántásból pedig legalább 100 000 holdat akarnak elvégezni október elejéig. a kukorica érése szerencsére előbbre tart, mint tavaly ilyenkor. a gazdaságok így már a múlt hét végéig 25 000-30 000 hold termését takaríthatták be, de ugyanekkorra felszedték a burgonya 70, a napraforgó 40 és a cukorrépa 25 százalékát. a viszonylag korán letakarított területeken akadálytalanul dolgozhatnak a szántótraktorok. záltalán a vetéselőkészítő talajmunkák kétharmadát végezték el szombatiig. a hét minden napján átlagosan 2.5 ezer holdon került földbe a rozs és az őszi árpa magja.

jól haladnak az őszi munkákkal az ország legészakibb vidékén, borsod megyében is. a megye mezőgazdasági üzemel befejezték az őszi árpa vetését, s néhány napon belül a teljes tervezett területen földben lesz a rozs magja is. a szerencsi, a mezőkövesdi és a mezőcsáti járás után megkezdtek a buzavetést a lejtős területeken gazdálkodó őszi és edelényi járás termelőszövetkezetei. a megye híres cukorrépatermő vidékén, - a takarításban - valamint a mezőkövesdi és az edelényi járásban, hozzáfogtak a cukorrépa szedéshez. e munkában több mint 3000 nyugdíjas szövetkezeti gazda is részt vesz.

/folyt.köv./

15.55/ju 16 07 Puc

-44-

bb 67. /hétfői jelentés...2.folyt./-Lm

az ipari üzemek traktorvezetéshez érő dolgozói közül ezekben a napokban 80-an dolgoznak a mezőgazdasági üzemekben. segítségükkel számottevően sikerült javítani a gépek kihasználását. a szomszédos szabolcs-szatmár megyében, ahol az elmúlt héten még sok gondot okoztak a nagyárványú belvizek, az elmúlt héten már szinte mindenütt, még a szatmár -bereg-i tájon is, akadálytalanul dolgozhattak a gépek. a kedvező munkalehetőséget kihasználva, megkezdődött a küzdelem az elmaradás pótlásáért: 3000 gép közül csaknem 1000 dolgozik nyújtott, illetve kettős műszakban. jórészt ennek köszönhető, hogy 100 000 holdon kész az őszi magágya és ennek mintegy 50 százalékán már zöldell, illetve csirázik a gabonamag. nyújtott műszakban dolgozik a megye másfélezer betakarítógépe is. a megye egyik legfontosabb terményét, a burgonyát, eddig 33 000 holdról szedték fel, ugyanekkorra 8 000 holdnyi kukorica termése is biztos fedél alá került.

az alföldi szőlőskertek után, ahol már a megelőző héten megkezdődött a szüret, benépesültek a balatonvidék híres szőlőtermő hegyoldalai. a hét végén már több mint 10 000 állami gazdasági dolgozó, termelőszövetkezeti tag és egyéni szőlőtulajdonos szedte a fürtöket. először a rizling-szilváni, a zöld-szilváni és a szürkebarát tőkéről kerülnek a fürtök a présekbe. az utóbbi hetek napfényes időjárása sokat javított a korábban gyengének ígérkező minőségen. az említett balatonvidéki szőlőfajtákból préselt must cukortartalma meghaladja a 20-21 fokot./mti/

--

bb. 62. remo rossi svájci szobrászművész kiállítása

t tf/tné/e sr cz

1966. szeptember 24.

szombaton nyílt meg az ernst muzeum termelben, a kulturális kapcsolatok intézetének rendezésében. a tárlat alkalmából a kki vendégeként budapesten tartózkodik a nemzetközi híru mester, aki feleségével együtt részt vett a megnyitó ünnepségen, ahol dr. aradi nóra művészettörténész méltatta munkásságát. remo rossi számos szoborkompozícióját őrzik a világ nagy muzeumaiban, jobbára a modern gyűjteményekben. munkái közül a témaválasztás és a komponálás tekintetében különösen érdekesek az állatokról készített szobrok, és a cirkuszvilág mozgalmas jeleneteit idéző alkotások.

a kiállítás megnyitóján részt vett kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, szilágyi béla külügyminiszter-helyettes, dr. rosta, a kki ügyvezető elnöke, továbbá a budapesti diplomáciai testület számos képviselője. /mti/

16.08/ju 16 15 Puc

...

-45-

bb. 59. befejeződtek a magyar-marokkói műszaki-tudományos együttműködési tárgyalások

hné/e sl ki cz

1966. szeptember 24.

mohammed imani, marokkói szakoktatásügyi államtitkár-helyettes, háromnapos budapesti látogatása során tárgyalásokat folytatott a tesco nemzetközi műszaki-tudományos együttműködési irodával. a tárgyalások célja a két ország közötti műszaki-tudományos együttműködés kibővítése, a szakértőcsere továbbfejlesztése. a marokkói államtitkárt fogadta bacconi jeno külkereskedelmi és klenczner andrás, földművelésügyi miniszterhelyettes is. a kölcsönös megértés légkörében lefolyt tárgyalások eredményeként a két fél jegyzőkönyvet írt alá, a marokkói államtitkár szombaton elutazott hazánkból. /mti/

...

bb. 60. elim o, shaughnessy,

tné/e sr cz

1966. szeptember 24.

az amerikai egyesült államok budapesti követségének ideiglenes ügyvivője 59 éves korában budapesten péntek este agyvérzés következtében váratlanul elhunyt. /mti/

...

bb. 61. rubens, rembrandt, goya rajzai budapesten - sajtótájékoztató az októberi muzeumi hónap programjából

t tf/tné/e sr cz

1966. szeptember 24.

ötödik alkalommal rendezik meg októberben az országos muzeumi hónapot - közölte szombati sajtótájékoztatóján dr. liptai ervin, a művelődésügyi minisztérium muzeumi főosztályának vezetője. budapesten 22, vidéki városokban 57, a községekben pedig 63 állandó muzeum működik, s a 142 kiállítási intézménynek az elmúlt évben mintegy 5, 600 000 látogatója volt, a legnagyobb forgalmat - a korábbi évekhez hasonlóan - októberben jelentették a muzeumokból. /folyt.köv./

16,15/ju 16²⁰Puc

-46-

me

bb. 61. /rubens, rembrandt...folyt./e

a főváros idei programjából az első helyen említették a sajtótájékoztatón a petőfi irodalmi muzeum kiállítását, amely „a reformkor és a szabadságharc”, címmel nyílik: hét teremben felsorakoztatott gazdag dokumentációs és írásos anyaggal az 1820 és 1849 közötti időszak prózáját, költészetét, kiemelkedő íróinak életművét reprezentálják. a magyar és a világ-irodalom költészeti kapcsolatairól, líránk nemzetközi helyéről a budapesti költői találkozó idején - október végén - mutatnak be kiállítást. a magyar nemzeti muzeumban liszt, bartók kiállítással várják a közönséget, az érdeklődők egyebek között a zeneszerzők egykori használati tárgyait is láthatják majd. egy másik kiállítást a vértesszőlősi leletekből válogat össze a nemzeti muzeum. az iparművészeti muzeumban gyermekrajzkiállítás lesz és művészi fajansz munkákat is bemutatnak. a természettudományi muzeum két rendezvénye: csapody vera színes akvarellképei és dr. vajda ernő fotofelvételei a növényvilág érdekességeiről közös bemutatón szerepelnek, ezenkívül láthatja majd a közönség kossuth lajos növénygyűjteményét és természettudományi tanulmányainak kéziratait. tizenöt művész 400 alkotását tárja a nyilvánosság elé a nemzeti galéria készülő új kiállítása: „a szolnoki művésztelep 10 éve... emlékkiállítással adóznak gyenes tamás szobrászművész életművének. vidéki képzőművészeti tárlatokat is rendez a nemzeti galéria baján, veszprémben, nyírbátorban, győrött, vaján és nagykanizsán. a szépművészeti muzeum októberre vendéganyagot vár a bécsi albertina képtárból, ahonnan raffaello, michaelangelo, tiepolo, dürer, rubens, rembrandt és goya rajzaiból, grafikáiból kölcsönöznek egy kiállításra való kollekciót. a néprajzi muzeum egzotikus népi hangszereket mutat be bőséges válogatásban, s e kiállítás érdekessége lesz, hogy a zeneszerszámok hangját lemezfelvételen hazavihetik a látogatók, ugyanis a felvételeket a kiállításon árusítják majd. a pest-erzsébeti csiliben a magyar nőmunkásmozgalom történetéről rendeznek dokumentációs bemutatót.

változatos programmal készül a vidék is a muzeumi hónapra. izelítől néhány rendezvény: a pécsi janus pannonius muzeumban a mecsek természeti szépségeiről, kecskeméti bácskiskun megye népművészetéről, kalocsán ornitológiai anyagból nyílik kiállítás. érdekes rendezvény lesz miskolcon, ahol az „utazás helikopteron”, című kiállítás 60 világváros madártávlattól készült fotofelvételeit láthatják majd a látogatók. /folyt.köv./

16.20/uj 16³⁰Puc

-47-

me

bb. 61. /rubens, rembrandt...2.folyt./e

mezőkövesden néprajzi bemutatót, dunaujvárosban ötvösművészeti tárlatot, szekszárdon órakiállítás, veszprémben céntörténeti kiállítást rendeznek. székesfehérvárott alföldi festők kollektív kiállítására kerül sor, hódmezővásárhelyen 13. alkalommal nyílik meg a hagyományos őszi tárlat.

a muzeumi hónap eseményeit tudományos ülészekok, ismeretterjesztő előadások száza és muzeumi vetélkedők tucatjai teszik teljessé. /mti/

...

bb. 63. mammutvadászok telepét tárják fel dunaföldváron

vid/gg/e fm cz

1966. szeptember 24.

dunaföldváron mammutcsontvázakat tárta fel a szekszárdi béri balogh ádám muzeum régészei, knapp istván helybeli ktsz dolgozó észrevétele nyomán. a bejelentő az egyik dunaföldvári szőlősdomb „göbolyjárás”, nevű részén észrevette, hogy egy kis vizmosás partján nagyméretű csontdarab áll ki a löszös talajból. mivel attól mintegy husz méternyire 1934-ben egy mammut csontvázat ásták ki - amely jelenleg a szekszárdi muzeumban látható - jelentette észrevételét a muzeum munkatársainak.

rosner gyula régész és bucsányi kálmán restaurátor először azt gondolták, hogy csak egy lábcsontról lesz szó, de aztán meglepődve látták: az egy kifejlett mammut koponyája - az agyarak kiindulási dudoraival. mivel a maradványok szinte a felszínen vannak, több napon át kis kéziszerszámokkal megtisztították a rajta levő löszöt. munkájuk nyomán két mammut: egy idősebb állat csontváza, mellette egy mammutborjú csontjaival, alsó állkapcsával és orlófojaival, került napvilágra. érdekesség, hogy a csontok nincsenek összetörve. az ősemberek ugyanis az elejtett mammutok csontjait a velőért összetörték. sikerült tűzhelynyomokat is felfedezniük a fiatal régészeknek, ennek faszén-anyagát vizsgálat céljából felküldték budapestre, ahonnan az arizonai egyetemre kerül majd, mivel csak ott vannak a lelet korának megállapítására alkalmas műszerek.

a továbbiakban dr. jánossy dénes, az országos földtani intézet professzora veszi át az egykori mammutvadász telepet feltáró munka irányítását. /mti/

...

16.25/ju 1635Puc'

-48-

Me

bb 64. kétnapos horgászverseny kezdődött a hármaskörösön

vid ká sk

1966. szeptember 24.

a békés megyei építők horgász egyesülete ismét megrendezte hagyományos horgászversenyét a hármaskörösön. szombaton és vasárnap a hármaskörös gyoma és köröstarcsa közötti szakaszán kétszáznál több horgász méri össze tudását, illetve szerencsáját. valamennyi horgász három felszereléssel rajtol, s az elsőséget a legnagyobb halfogás dönti el. /mti/

..-

bb 68. genettmacska és hóbagoly a fővárosi állatkertben

1 kz ju ká cz

1966. szeptember 24.

ujabb értékes ajándékot kapott az alapítása 100. évfordulóját ünneplő fővárosi állatkert. az ajándékot - a lengyelországból érkezett genettmacskákat, a szovjetunióból kapott szakállas keselyűt és hóbaglyot, s a berlini állatkert által ajándékozott maralszarvas bikát és fjáll marhát - máris végleges helyükön láthatják a budapesti állatkert látogatói. /mti/

..-

bb 69. ünnepélyes tanévnyitó a bajai felsőfoku vizgazdálkodási technikumban

vid tné ju ká

1966. szeptember 24.

szombaton délelőtt tartották a tanévnyitó ünnepséget a bajai felsőfoku vizgazdálkodási technikumban. a tanárokat és a hallgatókat czédli györgy igazgató köszöntötte, majd bándi istván tanszékvezető tanár mondott ünnepi beszédet. bács-kiskun megye fiatal felsőfoku oktatási intézményében az idén a nappali tagozaton 73, a levelező tagozaton pedig 44 elsőéves hallgató kezdte meg a tanulmányait. /mti/

..-

16.40/ju 1635Puc'

-49-

Me

bb. 65. „a vörös zászló hőseinek útján,, -mozgalom első rendkívüli parancsát sikerrel teljesítették a nagybáttonyi uttorók

vid/sk/e fm cz

1966. szeptember 24.

husz napja - szeptember 4-én - a salgótarjánban rendezett országos uttorótalálkozón indult el „a vörös zászló hőseinek útján,, elnevezésű uttorómozgalom. azóta már országsszerte mind több a pajtások eredményes munkájáról szóló jelentések száma. a mozgalom bölcsőjében, salgótarjánban például a városszépítési, városrendezési munkáknál is ott találhatók az uttoró őrsök, másutt a forradalmi események krónikáját szerkesztik a pajtások.

különösen figyelemreméltó tett fűződik a nagybáttonyi uttorók nevéhez. a nógrád megyei uttoró elnökség szeptember 19-én rendkívüli parancsban szólította fel az uttoró csapatokat, hogy a megye területén 1944-ben hősi halált halt és ismeretlen helyen eltemetett alekszej alekszejevics szungyev szovjet katona sírját kutassák fel.

a nagybáttonyi uttorók gyorsan és sikerrel teljesítették a mozgalom első rendkívüli parancsát. a nagybáttonyi temetőben megtalálták a keresett szovjet katona sírját, melynek fejfáján még olvasható a három betű: a.a.sz. a nyomozás eredményét azonnal jelentették a nagybáttonyi tanács elnökének is, aki szombaton adott nyilatkozatában új szovjet hősi emlékmű építésének szükségességéről beszélt, miután az uttorók több más szovjet katona sírját is felfedezték és erről tájékoztatták a tanács elnökét. /mti/

bb. 73. hétfőtől megszűnik a viharjelzés a balatonon

k ie/ká/e cz

1966. szeptember 24.

az országos meteorológiai intézet közli, hogy balatoni viharjelző szolgálata szeptember 25-én, vasárnap befejezi ideai működését. szeptember 26-tól, hétfőtől kezdve a síófo-ki meteorológiai obszervatórium már nem ad viharjelzést. /mti/

16.46/ju/fpue

-50-

bb. 66. sikeres és tanulságos volt látogatásunk, s a hagyományos finn-magyar barátság adta meg a találkozó alaphangulatát - erdei ferenc nyilatkozata

i di/sk/e zs cz

1966. szeptember 24.

erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, aki a népfront és a szövosz delegációjának élén a centrum párt meghívására járt finnországban, hazatérte után nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának:

- érdekes és figyelemre méltó körülmények között került sor látogatásunkra. finnországban, a centrum párt, amely korábban agrárpártkénti többségi kormánypárt volt, magyarországon a szövosz-szal, mint szövetkezeti központtal tartott kapcsolatot, s küldöttsége - a szövosz vendégeként - már járt is hazánkban. ezuttal azonban a népfronthoz és a szövosz-hoz érkezett a meghívás, s ez arról tanuskodik, hogy a jövőben általános politikai területre is kiterjedő kapcsolatokat kívánnak hazánkkal kialakítani és ápolni. delegációnk tehát nem szövetkezeti, hanem elsősorban politikai küldöttség volt.

- látogatásunk időpontjának az adott érdekességet, hogy a legutóbbi finnországi választásokon a szociáldemokrata párt szerzett többséget, a finn népi demokratikus unió megőrizte korábbi pozícióját, a centrum párt, a volt agrárpárt szavazatot veszített, de még nagyobb volt a konzervatív jobb-Oldali pártok vesztesége. a választások után a centrum párt és a két munkáspárt alakított koalíciós kormányt. ez azzal párosult, hogy a centrum párt feladta szigorúan agrárjellegét, s a városi középrétegek felé is igyekszik kiterjeszteni befolyását és keresi a gazdasági-politikai kapcsolatokat a munkássággal és szervezetivel.

- látogatásunk ilyen körülmények között lehetővé tette, hogy a centrum párt vezető politikusaival is a barátság, a kölcsönös megértés alapján beszéljünk alapvető politikai és társadalmi kérdésekről. ugyanakkor közvetlenül elősegítette a centrum párt és a két munkáspárt kapcsolatainak szélesítését is.

/folyt.köv./
16.55/en/435pue

- 51 -

bb. 66. /sikeres és tanulságos...1.folyt./e

- egyhetes finnországi utunk - megítélésem szerint - sikeres, tanulságos volt és úgy gondolom, megfelelt azoknak a várakozásoknak, amelyeket vendéglátóink fűztek hozzá. Helsinkiben sokoldalú eszmecserét folytattunk a centrum párt vezetőivel, a párt nő- és ifjúsági szervezetek funkcionáriusaival. Találkoztunk a szövetségi központok képviselőivel és a finn népi demokratikus unió, továbbá a szociáldemokrata párt vezetőivel is. a népfront - mint ismeretes -, régi baráti kapcsolatban áll a finn népi demokratikus unióval, s ezt a jövőben is ápolni kívánjuk. Alkalmunk volt arra is, hogy a finn köztársaság legmagasabb állami vezetőivel köztük urho kekkonen köztársasági elnökkel és rafael paasio miniszterelnökkel is találkozzunk. Kurtán sándornak, hazánk helsinki nagykövetének fogadásán a kormány több tagjával is érdekes eszmecserét folytattunk. Jártunk délnyugat-finnországban, turkuban és környékén, valamint lappföldön, rovaniemiben és környékén. Itt is találkoztunk az igazgatás, a centrum párt helyi vezetőivel és más pártok képviselőivel. ellátogattunk több üzembe, intézménybe és parasztgazdaságba is. mindenütt szívélyesen fogadtak bennünket és a találkozók, beszélgetések alaphangját a hagyományos finn-magyar barátság adta meg. de - éppen az említett körülmények miatt - ezen túl is élénk politikai érdeklődés nyilvánult meg irántunk.

- örömmel számolok be arról -, s ez talán látogatásunk legérdekesebb politikai tapasztalata - hogy a centrum párt körében igen komoly törekvés nyilvánult meg arra, hogy a hagyományos barátságos finn-szovjet külpolitika mellett, előítéletek nélkül ismerjék meg a többi szocialista országot, s ezekkel is baráti kapcsolatokat alakítsanak, fejlesszenek ki. az is erről tanuskodik, hogy éppen elutazásunkkor érkezett finnországba egy 30 tagú bolgár delegáció.

- beszámolhatok arról is, hogy minden vonatkozásban fejlődnek a finn-magyar kapcsolatok, s különösen finn részről eleven az érdeklődés. javulnak gazdasági kapcsolataink - a legutóbbi vásáron szépen szerepelt a magyar külkereskedelem - és élénk, szinte tömegeket megmozgató a finn-magyar társaság kulturális tevékenysége. látogatásunk során megállapodtunk abban, hogy a hazafias népfront a finn népi demokratikus unión kívül a centrum párttal is rendszeres kapcsolatot tart, s a párt delegációja viszonyozza finnországi látogatásunkat.

/folyt.köv./ 17.00/ ju

17.00/ ju

-52-

Me

bb. 66. /sikeres és tanulságos..2.folyt./e

- finn barátaink nagyszabású iparosítási program megvalósításán fáradoznak. elsősorban az energiatermelést és a papíripart fejlesztik erőteljesen, különösen az északi vidékeken, és érdekes volt számunkra, hogy jórészt állami érdekeltségű vállalatok, sok esetben teljesen állami kézben lévő társaságok oldják meg a feladatokat. nem lehet említés nélkül hagyni a finn építészeti lenyűgöző teljesítményeit és magas színvonalát sem. irigylésre méltóak a lakásépítészeti és berendezés arányai és eredményei. ebben egyebek között az is szerepet játszik, hogy a termelésnek az átlagosnál nagyobb hányadát teszi ki az építő- és berendezőipar, s a lakosság is a szokásosnál többet, keresetének körülbelül egyharmadát költi otthonára.

- néhány egyéb személyes, úgy is mondhatnám, szakmai tapasztalatom is szót érdemel. korábban is jól ismertem a finn szövetkezeteket, jártam is az országban, most azonban újból meggyőződtem arról, hogy finnország a világ egyik legérdekesebb szövetkezeti országa. szövetkezetek bonyolítják le az áruforgalom 40 százalékát, s bizonyos cikkek esetében még ennél is jóval nagyobb a részesedésük. szövetkezetek értékesítik az agrártermékeket, s az ipari anyagok, eszközök jó részéből is ezek gondoskodnak az ellátásról. ezenkívül a lakásépítkezések területén is tekintélyes a szövetkezetek szerepe. számomra különösen érdekes volt, hogy a szövetkezes szervezeti formáinak szinte minden lehetséges változata kialakult, de termelőszövetkezetek nincsenek. vendéglátóimmal több alkalommal is beszéltem termelőszövetkezeteinkről, s az elmondottakat, magyarországi tapasztalatainkat élénk érdeklődéssel fogadták -, fejezte be nyilatkozatát erdei fenc. /mti/

...-

bb. 75. a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 36-os kiadás 4. folytatásában a harmadik bekezdés utolsó előtti sorában „az eredetire felnagyítottan,, helyett „az eredetiből felnagyítottan,, irandó. /mti/

...-

17.05/ ju 18.00/ ju

-53-

Me

bb 72. kanadai kereskedelemügyi miniszter dunaujvárosban

vid tné ju szf

1966. szeptember 24.

a hazánkban tartózkodó robert h. winters kanadai kereskedelemügyi miniszter és a vezetése alatt álló kereskedelmi küldöttség szombaton dunaujvárosba látogatott. elkísérte a delegációt darvas lászló külkereskedelmi miniszterhelyettes, m. n. bow, kanada budapesti nagykövete, bartha jános, hazánk ottawai ideglenes ügyvivője, valamint dr. svéd andrás, a kanadai magyar kereskedelmi kirendeltség vezetője is.

a dunai vasműben borovszki ambrus vezérigazgató köszöntötte a kanadai vendégeket. ismertette velük a gyár fejlődését, majd felsorolta termékeit, amelyek közül különösen a hengerelt áruk iránt igen nagy a külföldi érdeklődés. a vendégek elsősorban a minőségi acélgyártás iránt érdeklődtek. borovszki ambrus vezérigazgató elmondotta, hogy tekintélyes mennyiségű saválló, rozsdamentes és egyéb jóminőségű acélfajtát is gyártanak már. ezután bemutatta a kohászati üzemet, majd robert h. winters miniszter és kísérete termelőmunka közben tekintette meg a meleg- és hideg hengerművet. a meleghengerműben éppen nyugati expottra hengerelték tábla-lemezt, a hideghengerműben pedig indiai megrendelésre finom lemezt. később a csőgyárban nézték meg a gázcső gyártását. a miniszter elismerően nyilatkozott a gázcsővek hegesztési felületének minőségéről.

a gyárlátogatás után a tanácsházán tapolczai jeno, a városi tanács vb elnöke fogadta a kanadai küldöttséget és tájékoztatta a 45 000 lakosu város életéről, fejlődéséről, idegenforgalmáról. robert h. winters gratulált a tanácselnöknek a gyár- és városépítésben elért eredményekhez, s azt a kívánságát fejezte ki, hogy a dunaujvárosiak békében építhessék tovább üzemüket, virágzó városukat.

városnézés után borovszki ambrus vezérigazgató az aranycsillag szállóban vendégül látta robert h. winterst és kíséretét. ebéd után a vendégek gépkocsin tihanyba utaztak, ahol a műemlékeket és a balatoni panorámát tekintették meg./mti/

17.10/ju 18¹⁰Puc

-54-

bb. 36. /sajtótájékoztató...9.folyt./e

zs/e hk

a szünetben az újságírók megtekintették az amerikai hírszerző szervek tevékenységét leleplező dokumentumokat, majd naményi géza, kiss nándor, dr.hackl lajos és radnóti ágoston válaszolt a magyar és a külföldi sajtó képviselőinek kérdéseire.

naményi géza többek között elmondotta, hogy bányai-werner kiképezte kiss nándort környezettanulmány készítésére, személyek tanulmányozására, általános biztonsági rendszabályokra, a kapcsolattartás módjára, a találkozóhely konspiratív megközelítésére és elhagyására, titkos írásos összeköttetésre. ellátta vegyindigóval, a szükséges előhívó tablettákkal, ezen kívül megadta neki azokat a fedő címeket, ahova jelentéseit továbbítani kellett.

a futár, akivel kiss a volt nemzeti színház előtti óránál találkozott, wolfram wiesinger, 42 éves linzi születésű, jelenleg eferdingben élő osztrák állampolgár volt, aki mint a linzer volksblatt munkatársa szerepelt.

az attasé-feleségek kiképzésére vonatkozó programmal kapcsolatban a tájékoztatási hivatal vezetője megemlítette: a program bevezetésével felhívja a figyelmet, milyen előnyös, ha ezek a hölgyek megtanulják a fogadó ország nyelvét. indokolásul rámutat ennek előnyeire, többek közt arra, hogy a nyelvismeret birtokában felfigyelhetnek minden olyan információra, ami érdekes, vagy értékes lehet férjük számára. így például kártyaasztal mellett, vagy társadalmi összejövetelek alkalmával sokat lehet megtudni az asszonyoktól férjük munkájáról, a helyi eseményekről. a kiképzés előadásokból, filmek bemutatásából és gyakorlati fényképszeti oktatásból állt. ugylátszik azonban, hogy még az attasé-feleségeket sem tartották egyformán megbízhatónak: erre mutat, hogy egyes előadásokat a tematikában csillaggal jelölték meg, s ezeken csak olyanok vehettek részt, akiket személyükben külön is alkalmasnak tekintettek bizonyos bizalmas és fontos feladatok ellátására.

/folyt.köv./

17.15/ju 18¹⁰Puc

-55-

184

bb. 36. /sajtótájékoztató...10. folyt./e

ilyen előadás szolt többek között a stratégiai hírszerzés természetéről és jelentőségéről, a szovjetunió és a kelet-európai országok, továbbá a latin-amerikai, ázsiai és afrikai országok katonai földrajzáról, a fényképészeti oktatás keretében nagy súlyt fektettek a teleobjektives fényképezésre, s elsajátították velük azt is, hogy különleges megvilágítási körülmények között is képesek legyenek megbízható felvételeket készíteni. ez bizonyos fokig ipari kémkedési feladatok megoldását is lehetővé teszi.

kiss nándor elmondotta, hogy 1957-ben került a nemzetközi hálókocsi társasághoz kalauznak, s bécs és lökösháza között járt. bécsben megismerkedett egy joseph dworschak nevű takarítóval, aki előnyös bevásárlási forrásokról tájékoztatta, majd arra kérte, hogy ismerősei részére bizonyos dolgokat vigyen magyarországról. dworschak mutatta be később egy magát johnynak nevező, 38 év körüli férfinak, ez eleinte különböző szivességeket kért, többek között egyes magyarországi címekre ajándékokat küldött, amiért neki is juttatott az árukból.

néhány hónap múlva az illető közölte, hogy robert g. wernernek hívják és az amerikai hírszerző szervezet tagja - folytatta kiss. - fel is mutatott egy katonai igazolványt. werner bő életrajzot kért tőlem, amelyben nemcsak magamat, hanem összes ismerőseimet is le kellett írnom. különösen volt katonatisztek és jobboldali beállítottságú egyének érdekelték. kezdetben csak futárszolgálattal bizott meg, amihez fedőnevet is kaptam: franz schumann néven szerepeltem az összes jelentésekben. aztán mindig több és nagyobb feladatot adtak: különböző katonai objektumokról, repülőterekről, radar-berendezésekről, parancsnokokról, szállítmányokról, csapatmozdulatokról kértek tájékoztatást, majd azt kívánták, hogy próbáljak megismerkedni olyan emberekkel, akiknek családi, vagy más összeköttetésük van a szovjetunióval. ajánlottam is egy rosenberg hermann nevű bécsi kereskedőt.

a továbbiakban elmondta, hogy ez a kapcsolata wernerrel 1962-ig tartott, amikor a hálókocsi társaság megszűntette magyarországi működését.

/folyt.köv./

17.20/ju 18¹⁰Pnc

-56-

18/

bb. 36. /sajtótájékoztató...11. folyt./e

ezután a budapestre küldött futárral való találkozását ismertette. elmondta, hogy a werner levelében jelzett személlyel a nemzeti színház előtti óránál találkozott, s az előre megbeszélte szövegen kívül úgy is azonosították egymást, hogy a futár egy pénzdarabot vett elő, amelynek mását viszont ő mutatta fel. kiss végül elmondta: bászagi-wernernek különösen szívügye volt a szovjetunióba irányuló ugynevezett kémcsatorna kiépítése. azt mondta, hogy ezzel több tisztet is megbiztak, s versengés van közöttük, aminek a megnyerése nemcsak erkölcsi, hanem igen nagy anyagi hasznot is jelentene.

dr.hackl lajos több részletet mondott el arról, hogyan igyekeztek őt a hírszerző szervek megkönyékezni, beszervezni. 1961-ben az országos atomenergia bizottság ösztöndíjával utazott a német szövetségi köztársaságba, ahol a göttingeni egyetem fizikai-kémiai intézetében folytatott rádió-aktiv-izotopos kutatásokat. már megérkezésekor nagy csomag várta, amelyben a magyar népköztársaság ellen uszító iratok voltak, szélsőséges jobboldali, félfasiszta és fasiszta irományok. egy hónap múlva egy fritz dreher nevű állítólagos újságíró kereste fel, aki általános jellegű beszélgetés után azt mondta neki, hogy interjút szeretne készíteni a nemzetközi atomenergia ügynökség keletéről jött ösztöndíjasaival, többek között vele is.

- egy esedékes franciaországi utam miatt azonban a megbeszélte időpont nem látszott megfelelőnek, s ezért újabb terminusban egyeztünk meg. vizumom azonban késett, ezért táviratoztam a szerkesztőségbe, ahonnan meglepetésemre kétszer is visszaérkezett a sürgöny, majd amikor telefonon érdeklődtem, megtudtam, hogy ilyen nevű munkatársuk nincs. ez az ur aztán többet nem jelentkezett.

- a másik kísérlet egy john fallon nevű személy részéről történt, aki levelben a nuclear age című folyóirat munkatársaként kért tőlem tájékoztatást. erősen angol akcentussal, elég rosszul beszélt németül, s egy fiatalemberrel érkezett a találkozóra. arra akartak rávenni, hogy vállaljam el tudományos anyagok kivitelét és próbáljak információt szerezni számukra a szovjet tudománynak a haditechnikában és a rádióaktivitás tanulmányozásában elért eredményeiről. /folyt.köv./

17.30/ju 18¹⁰Pnc

-57-

18/

bb. 36. /sajtótájékoztató...12.folyt./e

előlegként 500 márkát ajánlottak, amit a beszélgetés folyamán - tartózkodásomat látva - egyre emeltek. ajánlatukat visszautasítottam, mert semmiféle összegért sem vagyok hajlandó a magyar népköztársaság elleni cselekedetre. ekkor megfenyegettek, hogy ha erről a beszélgetésről akár odakint, akár idehaza valamit elmondok, tapasztalni fogom, milyen meszszire elér a kezük, s egész életemre tönkre tudják tenni tudományos pályafutásomat és egyéni boldogulásomat. ennek azonban csak abban láttam jelét, hogy - értesülésem szerint - a történetek után nem a legjobb véleményt adták kinti tudományos munkásságomról.

végül radnóti ágoston, a szabad magyar diákok és akadémikusok szövetségének volt elnöke arról számolt be, milyen módszerekkel igyekeznek az amerikai hírszerzés a disszidált magyar fiatalokat saját céljaira felhasználni. ezek közé tartozik, hogy szervezi, irányítja, pénzügyileg is támogatja a politikailag tájékozatlan magyar emigrációt, politikai akciókat, tüntetéseket kezdeményez és hajtja végre velük. különböző körmönfont módszerekkel a hírszerző szervek igyekeznek információkat gyűjteni Magyarországról, többek között statisztikai kérdőívek formájában, s külön személyeket foglalkoztatnak azzal, hogy vásárlás közben minél több értesülést szerezzenek a gyanútlan magyar turistáktól. /mti/

bb. 71. országos szőlész- és borásztanácskozás egerben

vid/ká/sk/e cz

1966. szeptember 24.

a földművelésügyi minisztérium és a heves megyei tanács rendezésében szeptember 27-én kétnapos országos szőlészeti és borászati tanácskozás kezdődik egerben, mintegy 150 szakember részvételével. a tanácskozáson megvitatják a nagyüzemi szőlő-feldolgozás és a korszerű borászat időszerű feladatait és módszereit. a résztvevők többek között ellátogatnak a nagyrédei szőlőskert és a verpeléti dőzsa termelőszövetkezetbe, ahol a helyszínen tekintik meg a nagyüzemi szőlőfeldolgozást. a tanácskozás idején országos borkiállítás nyílik egerben. /mti/

17.33/ju 18¹⁰Puc¹

-58-

NY

bb. 74. közlekedési baleset

1 bc/Lk/e zs hk

1966. szeptember 24.

szombaton hajnalban a szabadság tér 9. számú ház előtt egy személygépkocsi fának ütközött. az utasok közül németh miklós, 23 éves elektroműszerész súlyosan, hárman pedig könnyebben megsérültek. kórházba szállították őket. a vizsgálat eddigi megállapításai szerint a személygépkocsi utasai átmulatott éjszaka után szálltak be az autóba, s a balesetet gyorsrajtás okozta. /mti/

bb. 76. 38. heti Lottó nyereményjegyzék

tm/e hk

1966. szeptember 24.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közli, hogy e héten 10,855.942 Lottószelvény érkezett be, amelyből 7,466.461 a 38. heti sorsoláson, míg 3,389.481 a szeptember 24-1 500. jubileumi Lottósorsoláson vett részt. a 38. heti szelvények között öt találatos szelvény nincs. négy találatot 60 fogadó ért el. a nyereményösszeg a nyereményilleték levonása után 74.665 forint. három találatot 6 976 fogadó ért el, a nyereményösszeg a nyereményilleték levonása után 321 forint. a kéttalálatos szelvények száma 201 997. ezekre a nyereményösszeg 14 forint. /mti/

bb 77. végetért a sec végrehajtó tanácsának budapesti ülészsaka

tm ju la

1966. szeptember 24.

az európai kulturális társaság / sec/ végrehajtó tanácsa szombaton délután tartotta záróülését, amelyen a végrehajtó tanács tagjain kívül a sec magyar csoportjának tagjai is megjelentek. az ülés megvitatta és elfogadta azt a határozati javaslatot, amely a háromnapos tanácskozás vitájának eredményét foglalja össze, s amely bizonyos fordulatot jelent a sec eddigi munkájában. a határozat mindenekelőtt megállapítja, hogy a ,, sec nem tud eleget tenni a ráháruló feladatoknak annélkül, hogy nyomtalanul rá ne mutatna a nemzetközi viszályok sokszorozódására, s kiváltképpen a békének arra a veszélyeztetésére, amelyet a vietnami háború súlyosbodása, egyre gyilkosabb és pusztítóbb jellege jelent,,.

/folyt. köv./

18.17/ju 19-Puc

-59-

KK

bb 77. / végetért a sec ... 1. folyt./-ju

a határozat a továbbiakban megállapítja, hogy a nemzetközi válság megoldását az államok egyedül nem tudják elérni, hanem arra van szükség, hogy a népek felismerjék: a határok felett összeköti őket a boldog és termékeny élet igénye.

a sec végrehajtó tanácsa ezután kimondja, hogy fokozottabb mértékben óhajtja tájékoztatni a közvéleményt arról a szerepről, amelyet a kultúra betölt korunk problémáinak megoldásában. ezért az európai kulturális társaság nagy mértékben állást foglal az elkötelezettség gondolata mellett. „megértjük, hogy a kultúra emberei már nem gondolhatnak arra, hogy visszatérjenek az elefántcsont toronyba, hanem ellenkezőleg mindenütt jelen kell lenniük, hogy megkíséreljék elhárítani az ... a határozat a kultúra embereinek kötelességévé teszi, hogy állást foglaljanak korunk nagy kérdéseiben.

sik endre, a sec magyar csoportjának elnöke örömet fejezte ki, hogy a tanácskozás baráti hangulatban folyt, és jó eredménnyel zárult. antony babel, a végrehajtó tanács alelnöke záró szavában nagy meglepetéssel nyilatkozott arról a budapesti légkörről, amely ezt a fontos nemzetközi tanácskozást lehetővé tette.

szombaton este a pen elnöksége fogadást adott a sec résztvevői számára, akik vasárnap kirándulnak a balatonra.
/mti/

|| ellenségeskedéseket --

bb 78. időjárásjelentés

tm ju

1966. szeptember 24.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 24-én, szombaton 19 órakor:

őszi kiránduló idő

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, szórványosan előforduló esővel. mérsékelt, helyenként élénk északnyugati szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 15 -20 fok között./mti/

19.33/ju 20-Puc

-60-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 59. sz. hírben / befejeződtek a magyar-marokkói... /

mohamed imani rangja mindenütt államtitkárhelyettes

/mti/

20.15/ju

bb. 79. tolna megyei turistatalálkozó tengelicen

vid/tné/e fm hk

1966. szeptember 24.

tolna megye szervezett természetjárói az évi hagyományos találkozójukra sereglettek össze szombaton a felsőtengelici ősparkban. a volt benyovszky kastély előtti tisztáson - a „tóparti látomás”, című magyar film felvételeinek színhelyén - sátoztáborot vertek fel. a találkozózt varga istván, a megyei testnevelési és sportszövetség megbízott elnöke nyitotta meg az esti táborláz mellett. németh istván, a tengelici községi tanács vb elnöke üdvözölte a megye természetbarátait, majd kulturális műsor következett.
/mti/

bb. 80. a rijekai opera szimfonikus zenekarának vendégszereplése pécsen

vid/j/e fm hk

1966. szeptember 24.

a rijekai opera szimfonikus zenekara szombaton pécsen, a liszt ferenc hangversenyteremben vendégszerepelt. a koncertet vladimir benic, a rijekai operaház zenei igazgatója vezényelte, az est szólistája vladimir krpan zongoraművész volt. /mti/

20.35/e

- 61 -

WU

bb. 81. középdöntő a Liszt-bartók zongoraversenyen

t áe/tné/e sr hk

1966. szeptember 24.

a Liszt-bartók zongoraverseny első fordulója után 15 fiatal versenyez tovább a zeneakadémia nagytermében. a szombaton megkezdődött középdöntőn a szabályoknak megfelelően minden résztvevőnek egy tetszés szerinti választott Beethoven szonátát, egy mai magyar szerző kompozícióját és Bartók mikrokozmosz-sorozatából három darabot kell előadnia a szabadon választott műveken kívül.

délután fellegi Ádám /magyarország/, Francisc Karásonyi /románia/, Kiss Gyula /magyarország/, Králik János /magyarország/ lépett a zsűri elé. az esti előadáson Jorge Gomez Labrana /kuba/, Volkmar Lehmann /ndk/, Lux Erika /magyarország/ és Edith Murano /argentina/ mutatta be versenyműsorát. a középdöntő vasárnap folytatódik és még ugyanezen a napon elől, kik jutnak a döntőbe. /mti/

bb. 82. gyulai Gál János zeneszerző,

muosz/e hk

1966. szeptember 24.

a magyar rádió és televízió táncdalfesztiváljának egyik győztese, szombaton este a magyar sajtó házában zenés interjúban számolt be eddigi munkájáról, művészi pályafutásáról és terveiről. a riportert Mátrai-Betegh Béla volt. /mti/

20.50/ju

KH

-62-

bb. 83. az ötszázadik Lottó sorsolás nyerőszámai

1 kf/kf/e hk

1966. szeptember 24.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság szombaton a televízióban, az esti műsor közben bonyolította le az 500. Lottósorsolást.

a jubileumi húzáson a következő nyerőszámokat sorsolták ki:

19, 24, 36, 63, 87.

/mti/

bb. 84. belga kulturális küldöttség érkezett budapestre

tm/e hk

1966. szeptember 24.

Jean-Louis Grauls, a belga miniszterelnök kabinetfőnöke vezetésével belga kulturális küldöttség érkezett szombaton este budapestre a magyar-belga kulturális munkaterv megtárgyalására. a delegációt a ferihegyi repülőtéren dr. Rosta Endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, valamint a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének vezető munkatársai fogadták. /mti/

- v e g e -

21.25/e

KH

- 63 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 350-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k
1966. szeptember . 25.

bb.1. tovább építik harkányt

vid tr szf/p cz

1966. szeptember 25

harkányban alig csitult a főszezon forgalma, máris megkezdődtek az előkészületek, hogy jövőre még több kényelmet nyújtsanak a várhatólag egymilliót megközelítő vendégseregnek, háromszáz új kabint építenek. ezekkel együtt ezerre szaporodik az öltöző-vetkőző fülkék száma. az idén nagy sikert aratott hintaszékekből százat helyeznek ki. egymillió forint költséggel folytatják a park csinosítását, rendezését. felépül az ötödik fürdőmedence, amelyet ugyancsak melegvízzel töltenek meg. a strand szomszédságában megkezdik az emeletes központi irodaház kivitelezését, itt kap majd harkányhoz méltó űthont az idegenforgalmi hivatal meg a posta.

az utóbbi időben szívesen választották harkányt tanácskozások, kongresszusok színhelyül tudományos szervezetek, intézmények, bár alkalmas helyiség hiányában erre nem volt kedvező lehetőség. ezt pótolja az irodaházban tervezett száz személyes tanácsterem. az idősebb korosztálybeliek igényéhez alkalmazkodnak új, korszerű zárt fürdő megépítésével. a régi kádfürdő épülete már több mint száz esztendő óta nem felel meg többé rendeltetésének. egy mintagyűjteményből a közeljövőben választják ki azt a tipustervet, amely ötven fürdőszobát, két termálmedencét, gyógykezelő helyiséget, orvosi rendelőt foglal magában és 1968-ban valósul meg./mti/

9.28/k

13.40/du

- 1 -

le